

महाराष्ट्र राज्य रू. विन्य अःणि संस्कृति मंडळाकडून अनुदान मिळालेले

मुंबई मराठी ग्रंथसंग्रहालयाच्या

इतिहास संशोधन मंडळाची ग्रंथमाला क्र. २२

ऐतिहासिक सनदा व पत्रे

: संपादक :

श्री. मा. भी. थोरात

रूपये

इतिहास संशोधन मंडळ, दादर; मुंबई १४

महाराष्ट्र राज्य साहित्य आणि संस्कृति मंडळाकडून अनुदान मिळालेले

ऐतिहासिक सनदा व पत्रे

: संपादक :

श्री. मा. भी. थोरात

शक १८९५ (इ. स. १९७३)

इतिहास संशोधन मंडळ, दादर; मुंबई १४

प्रकाशक :

वि. गो. खोबरेकर

डायरेक्टर

इतिहास संशोधन मंडळ,

दादर - मुंबई १४.

• • •

प्रथम संस्करण शक १८९९ (इ. स. १९७३)

• • •

प्रती : १०००

मूल्य : १०-०० रुपये

मुद्रक :

कृ. भि. राऊळ

व्यवस्थापक

को. ए. सो. प्रि. वर्क्स, अलिबाग.

श्री. दौ. पां. घुभरे

बी. ए. (ऑनर्स) एल्.एल्. बी.
(वकील, नासिक)

यांसी सादर समर्पण

— मा. भी. थोरात

सनदा पत्रांविषयी

या ग्रंथांत मराठेकालीन ७२ गावांची, जहागिरी व मोकासा अमला-बदलची ५३ अस्सल सनदा पत्रे आहेत. ती निःसंशय मोठ्या घटनेशी संबंधित आहेत. माझ्या मते “आग्रा प्रकरणाशी” या वतनाचा मूळ संबंध पोचतो. कागदपत्रे वाचून आपलीही खात्री होईल. मराठ्यांच्या इतिहासातील “आग्रा प्रकरणाच्या” माहितीच्या पोकळीत या वतना संबंधी प्रस्तुत निवेदनात मी दिलेली माहिती जितकी स्वाभाविकपणे बसते तितकी ती अन्य कुठल्याच प्रसंगात बसत नाही.

महाराष्ट्राच्या इतिहासातील एका दैदिप्यमान व रोमहर्षक अशा प्रकरणावर, नवा प्रकाश टाकणाऱ्या या कागदपत्रासंबंधी, म्हणूनच अभ्यासाच्या सोयीसाठी या संदर्भात थोडा अधिक तपशीलवार खुलासा करणे जरूर वाटते.

हे कागदपत्र कसे सांपडले— या विषया संबंधी तसे मी बालपणापासूनच बरेच काही ऐकले आहे. परंतु मुख्यतः गेल्या तीन वर्षांपासून या विषयाकडे माझे थोडे अधिक लक्ष गेले. त्यानंतर थोड्याच दिवसात मी हे काम हातात घेतले. दिनांक १७ नोव्हेंबर १९६७ रोजी दै. विशाल सहाद्रीतून या विषयावर मी पहिले पत्र लिहिले. नंतर मासिकातून लेख लिहिले. तेव्हा आधारासाठी कागदपत्रांची गरज भासू लागली. मग मिळतील ती कागदपत्रे, वंशावळी, नामावळी, सनदापत्रे काम वाढत गेले. कथा आख्यायिकांचा नव्याने शोध घेतला. या विषयावर “आकाशवाणी”कडे एक भाषण लिहून पाठवले. लोकमानसात त्याला चांगला प्रतिसाद मिळाला. असा हळूहळू या कामाने आकार घेतला.

संबंधित विषयावरील वाचन करावे लागले. त्यात एका लखोजीचा शोध घेत असताना दुसरा सापडला. तिसऱ्याचा शोध लागला. आणि मग सर्व प्रकरण चांगलेच लक्षात आले. या तिन्ही लखोजींच्या कथा, आख्या-

यिका, संबंधीत ठिकाणी सांगितल्या जात असत. परंतु कालदृष्ट्या इतिहासाशी त्यांचा मेळ बसत नसे. एकाची कथा दुसऱ्यात मिसळलेली असे. हा मेळ बसू लागला. त्यामुळे काम चालू ठेवण्यास धीर आला. वीरगांव व इंदोरी येथे आणखी कागदपत्रे मिळाली. वाळकी येथेही काही कागदपत्रे सापडली. त्यांचे वाचन चालू आहे. वाळकी येथील एक पत्र घाईगर्दीत या संग्रहात टाकले आहे. परंतु नंतर मिळालेली ही कागदपत्रे स्वतंत्रपणे पुन्हा केव्हातरी प्रसिद्ध करावी लागतील. कारण भिजून व फाटून त्यांची स्थिती शोचनीय झाली आहे. काही तुकडे हाती आले तर काही मिळाले नाहीत. या परिस्थितीतून मार्ग काढावयाचा आहे. त्यासाठी काही काळ थांबणे क्रमप्राप्त आहे. परंतु यातून मार्ग निघेल. येवढेच नाहीतर अधिक कागदपत्रे यथावकाश बाहेर येतील असा विश्वास वाटत आहे. प्रस्तुत ग्रंथातील सर्व ५३ अस्सल जुने कागद अत्यंत चांगल्या स्थितीत आहेत. ते सर्व अभ्यासनीय आहेत.

सेनापती आनंदराव :- छत्रपती शिवाजीमहाराज यांचे झुंजार सेनापती प्रतापराव व दुय्यम सेनापती आनंदराव हे अतिशय युद्धकुशल होते. अनेक युद्धात आपल्या युद्धनैपुण्याने त्यांनी शत्रूला जेरीस आणले होते. दोन किंवा तीन आनंदराव शिवाजी महाराजांच्या काळात होऊन गेले असावेत. ह्या निरनिराळ्या आनंदरावांची माहिती एकाच व्यक्तीच्या नावावर देण्यात इतिहासलेखनात काही चूक झाली असावी असे आनंदरावाची माहिती वाचून वाटते. खाली दिलेल्या हकीकतीवरून निर्माण होणारी विसंगती लक्षात येईल. ही विसंगती क्षुल्लक नाही. ती उपेक्षणीय तर मुळीच नाही. तर उपलब्ध माहिती अभावी 'आग्न्याहूत सुटकेचा' एक प्रमुख सुत्रधार राघोमित्र मराठा व महाराजांचा दुय्यम सेनापती आनंदराव यांचे संबंधी माहितीचा व चरित्राचा संपूर्ण दुवा निखळून पडल्याने ही विसंगती निर्माण झाली असावी असे मला वाटते.

‘श्रीशिवछत्रपति’ या श्री. शेजवलकर यांच्या ग्रंथात आनंदराव मकाजी या नावाखाली (पृ. ३५७ वर) पुढील प्रमाणे माहिती दिली आहे :-
हा (आनंदराव मकाजी) प्रतापराव गुजर याच्या हाताखाली सरदार होता. आग्न्याच्या सुटकेनंतर शिवाजीचा मोगलांशी तह ठरला, त्यावेळी प्रतापराव

गुजर औरंगाबादेस मुअज्जमकडे गेला होता. त्याच्या बरोबर आनंदराव होता. शिवाजीचा मोंगलांशी झालेला तह मोडल्यावर दोघेही १४ डिसेंबर ते ११ जानेवारी १६७० च्या दरम्यान औरंगाबादेहून रायगडला परत आले....

इ. स. १६७२ मध्ये प्रतापराव व आनंदराव यांनी बहलोलखान, मोहोकमसिंग व दरकोजी भोसले यांना युद्धात पकडले आणि ११ हत्ती व १७०० घोडे पाडाव करून आणले.

प्रतापरावाने ९ मार्च ते ७ एप्रिल १६७३ च्या दरम्यान विजापुरी सरदार बहलोलखान याच्याशी उंबराणीला लढाई दिली. त्यावेळी आनंदराव त्यांच्या बरोबर होता.

२२ किंवा २३ मार्च १६७४ रोजी आनंदरावाने संपगांवची बाजारपेठ लुटली. ती लुटून येत असता त्याने खिदरखानाशी बंकापूर येथे लढाई दिली व दोन हत्ती काबीज केले.

आनंदराव शिवाजीबरोबर १६७७ मध्ये भागानगरला गेला होता....

२२ जुलै १६७८ रोजी आनंदराव व रघुनाथपंत हणमंते यांनी वेल्हूरचा किल्ला काबीज केला.

१० मार्च १६७९ रोजी आनंदरावाने थोरले बाळापूर (दोड्ड बाळापूर) जिंकले.

इ. स. १६७४ त औरंगजेबाचा कुतुबशाहीतील मुख्य उध्वस्त करण्यास व वाईपासून लक्ष्मेश्वरापर्यंतचा मुख्य आपल्या ताब्यात आणण्यास शिवाजीने आनंदरावास आज्ञा केली.

बहलोलखान आपल्यावर चाल करून येत आहे, असे कळताच शिवाजीने आनंदराव व प्रतापराव यांच्याशी गुप्त मसलत केली की, बहलोलखानास इतर सरदार येऊन मिळण्यापूर्वीच त्यावर हल्ला करावा. त्यांनी तलावास वेढा दिला. प्रतापरावाने प्रथम एकहजार स्वानिशी हत्ती पाण्यास नेणाऱ्या शत्रूसैनिकावर हल्ला चढविल्यावर आनंदरावाने शत्रूच्या पिछाडीवर काही स्वारांसह हल्ला चढविला. स्वतः जखमी झाला असताहि त्याने शत्रू सैन्याची तीन घटका त्रेधा उडविली.

आनंदरावच्या संपगांवच्या लुटीचे वर्णन भा. इ. सं. मं. त्रै. वर्ष ८, अंक १-२ पृ. २८ वर आले आहे. (पहा राजा शिव छत्रपती खं. ९, पृ. १२५).

वरील सर्व माहिती श्री. शेजवलकरांच्या 'श्री शिव छत्रपति' त पृ. २५७ वर आली आहे. याच ग्रंथात मकाजी आनंदराव या नावाखाली पृ. ४४८ वर पुढील माहिती आली आहे. 'मकाजी आनंदराव म्हणजे शहाजी यांचा फरजंद पाळलेला.' हा महाराजांकडून सेवा सोडून राजियाकडे आला होता. त्यास राजियांनी नांवेजून पागेची पंचहजारी सांगितली.

—सुरतेच्या स्वारीत शिवाजीने त्यास बरोबर घेतले.

—वणी दिंडोरीच्या लढाईत याचा पराक्रम दिसून आला.

—सालेरीच्या युद्धात आनंदरावाची पुन्हा एकदा चमक दिसली. या पराक्रमाबद्दल शिवाजीने आनंदरावास अपार द्रव्य दिले.

—शिवाजी कर्नाटकांतून मध्येच परत फिरला त्यावेळी आनंदराव त्यांच्या बरोबर होता.

संभाजी मोंगलांकडून रुसून परत आल्यावर शिवाजीने त्याची समजूत घालून त्यास आपल्या राज्याच्या व्यवस्थेची कल्पना दिली. त्यावेळी संभाजीस सांगितलेल्या शिलेदारांच्या यादीत आनंदराव हजारी दिसतो.

शिवाजी तह करण्यासाठी जयसिंगाकडे गेला त्यावेळी आनंदराव त्यांच्या बरोबर होता. भेटीच्या वेळी तो शिवाजीचा जोडा घेऊन उभा राहिला.

श्री. शेजवलकर यांच्या याच ग्रंथात आनंदराव संबंधी खालील माहिती निरनिराळ्या संदर्भात वेगवेगळ्या पृष्ठावर आली आहे.

पृष्ठ १३८— संभाजीने आपली गादी मिळविण्याचा प्रयत्न सुरू केला व हंबीररावकडे हेर पाठवून त्याच्या हाताखालच्या आनंदराव, मानाजी मोरे प्रभृति मुख्य सरदारांना दिल्लीश्वरापासून राज्याच्या रक्षणासाठी आवाहन केले.

पृष्ठ १४९..... हंबीरराव, आनंदराव, मानाजी मोरे प्रभृति लष्करातील बड्या अधिकाऱ्यांनी शिवाजीच्या मरणामुळे अकस्मात प्राप्त झालेली मोकळे होण्याची ही संधी संभाजीला मिळून साधण्याचा निश्चय केला.

पृष्ठ १६५ - व्यंकाजी दत्तो व थोरले आनंदराव यांसारखे शाहाजीच्या हाताखाली काम केलेले सरदार आपापल्या जमेतीनिशी महाराष्ट्रात परत येऊन शिवाजीचे नोकर बनले होते, असे सभासद सांगतो.

पृ. १८४ : - 'अखेर तो किल्ला नरहरीरुद्र व मकाजी आनंदराव यांनी हणमंते जिंजी प्रांताचे सुभेदार असता जिंकला.

पृ. १९५ - तो प्रदेश जिंकणाऱ्यापैकी मानाजी मोरे याला कोलारास ठेऊन आनंदरावास शिवाजीने आपणा बरोबर महाराष्ट्रात आणले.

पृ. ५११ - कर्नाटकातील स्वारी आटोपून शिवाजी परत येत असता आनंदराव फर्जंद कुवर (आनंदराव मकाजी) मानाजी माने म्हसवडकर हे दोघे त्याबरोबर होते.

पृ. ३२० - १० मार्च १६७९ रोजी आनंदरावाने बाळापूर काबीज केले. जेथे शकावलीत थोरल्या आनंदरावाने बाळापूर घेतले असे आहे. त्याऐवजी आनंदरावाने थोरले बाळापूर घेतले अशी नोंद पाहिजे.

अशा तऱ्हेने आनंदराव, थोरले आनंदराव, आनंदराव मकाजी, आनंदराव फर्जंद कुवर, ही निरनिराळी नावे निरनिराळ्या ऐतिहासिक साधन ग्रंथावरून व साधनांतून घेऊन ती सर्व एकाच व्यक्तीची आहेत, असे मानून इतिहास ग्रंथात त्यांची माहिती एकत्र करून लिहिली आहे असे दिसते. म्हणून तीत एवढी विसंगती आलेली आहे. ही विसंगती ठळक जाणवते. मकाजी आनंदराव म्हणजेच महाराज शहाजी यांचा फर्जंद शहाजी म्हणजे पुत्र शहाजी असे स्वतःस अभिमानाने म्हणवून घेत असत असे ९१ कलमी बखरीच्या प्रस्तावनेत एके ठिकाणी म्हटले आहे. प्रतापरावाच्या मृत्यूनंतर महाराजांना धीराचे पत्र लिहिणारा आनंदराव व जयसिंहाचे भेटीचेवेळी महाराजांचा जोडा घेऊन उभा राहिलेला आनंदराव ह्या एकच व्यक्ती दिसत नाहीत. थोरले आनंदराव आणि आनंदराव एकच काय ? ही सर्व माहिती अपूर्ण आणि बरीचशी विसंगत वाटते. ही विसंगती शोधल्यास अधिक सापडेल. कोठे राघो मित्रास ब्राह्मण म्हटले आहे, तर कोठे आनंदरावास तो व्यंकाजीकडून आला असल्याबाबत उल्लेख आहे. माझ्या मते आनंदराव आणि राघो मित्र मराठा हे भाऊ थोरात दिनकरराव घराण्यातील

असून वाळण्यास थोरातांचे घराणे फार पुरातन काळापासून आहे. वाळण्याचे जुने नांव वाल्मीकीपूर होते. तेराव्या शतकापासून थोरातांचे हे घराणे तेथे होते. या संबंधी उल्लेख अस्सल कागद पत्रात मिळतील.

काळानुसार प्रत्येक पिढीत होणारी स्थित्यंतरे, भौतीक परिस्थितीत झालेले फेरफार विचारात घेऊन या प्रकरणाकडे पाहिल्यास बरीच माहिती या कागद-पत्रातून मिळेल. उदा. दिनकरराव पदवी संबंधी विचार केल्यास रविराऊ आणि दिनकरराव या एकाच अर्थाच्या दोन पदव्या दिसतात. लुखजी रविराऊ हे नांव शिवकालीन कागदपत्रात आढळते. येवढेच नाही तर याच भागात वाळकांजवळ झालेल्या एका पंचायतीत (गोत सभेत) तो हजर असल्याचा उल्लेख आढळतो. तसेच थोरात घराण्यातील शिवकालीन सेनापती आनंदराव थोरात यासंबंधीची माहिती इथे लक्षांत घेतल्यास कागदपत्रातील मजकूरावर जास्त प्रकाश पडेल म्हणून ती इथे देतो.

आग्याहून सुटकेच्या संदर्भात राघोमित्रासंबंधी अधिक माहिती पुढील काही उताऱ्यावरून लक्षांत येईल. “बाहेर रानात निराजी रावजी, दत्ताजी त्रिंबक, रघुमित्र हे गृहस्थ घोडे सज्ज करून तयार होते ” (म. रि. श. शि.) “राजे व राजपुत्र व नारायण रघुनाथराव व रघुनाथपंत कोरडे व निराजीपंत व दत्ताजीपंत त्रिंबक व मुदगलभट व राघो मित्र मन्हाठा अशा आसाम्या यांनी गोसावी व बैरागी व फकिर यांची सोंगे घेऊन अंगास राख लावून वाराणसीस चालिले ” (म. द. र. १ ले, १ श्री. म. भो. बखर) “...राघो मराठा गोसाव्यांच्या तांड्याचा नोकर ह्यास हुजरियांच्या नाईक नेमिले ” (श्री. शि. च. चि. वि. वै.) अशा तऱ्हेची थोडी परंतु नजरेत भरणारी माहिती राघो मित्रा संबंधी मिळते. सेनापतीपद ही काय कुणालाहि देण्याची वस्तू आहे. निश्चित नाही. परंतु त्यासाठी नाही. तर आग्र प्रकरण अधिक तपशीलाने पहाण्यासाठी ‘राघो मित्र मराठा’ याचा अधिक अभ्यास झाला पाहिजे अस मला वाटते. कारण राज्याभिषेक समयी अष्ट प्रधानांच्या नेमणुका करतांना पदव्या वगैरे देतांना आग्यास आपल्याबरोबर असलेल्या व विशेष कार्य करणाऱ्या लोकांनाच शिवाजी महाराजांनी अधिक प्राधान्य दिले होते हे इतिहासावरून व अष्टप्रधानांच्या झालेल्या नेमणुका वगैरे वरून, दिलेल्या पदव्या इत्यादीवरून सहज लक्षात येण्यासारखे आहे.

‘ राघो मित्र ’ ‘ आग्यात ’ आणि ‘ राज्याभिषेका ’त प्रामुख्याने दिसतो. परंतु पुढे तो एकदम अदृश्य होतो. त्याचा शोध घेतला पाहिजे. याचे आणखी एक प्रमुख कारण असे की, उपलब्ध इतिहासात त्याचे स्पष्ट चित्र दिसत नाही. ‘ ते समयी राघो मित्र याने बहुतश्रम समागमे केंला दिलीस बराबर होता जैसे पाहून त्यास सेनापती देऊन उभा केला ’ किंवा त्यास ‘ हुजुरीयांचा नाईक नेमिले ’ याचा नेमका अर्थ काय ? दोन्हीपैकी निश्चित काय केले हे समजत नाही. यापुढील त्याचे कुठलेही लहान मोठे कार्य इतिहासात नमूद नाही. त्याचा पूर्वेतिहास कुठे आढळत नाही. या पार्श्वभूमिवर तर माझा तर्क अधिक भक्कम वाटत आहे.

थोरात दिनकरराव घराण्यातील कथा आख्यायिकात मला प्रथमपासून बराच अर्थ दिसत होता. त्यांचा सतत पाठपुरावा मी केला. त्यातून अनेक कागदपत्र मिळाले. कागदपत्रावरून इतिहास मिळतो. कथा आख्यायिकांचा अगदी शब्दशः अर्थ घेऊन काहीच निष्पन्न होणार नाही. त्या एकदम डावलूनही काम भागत नाही. त्या मार्गातील खुणा समजून अस्सल कागदपत्रांच्या आधारे वाट मी स्वतःच शोधली. कारण निव्वळ कागदपत्रावर विसंबून राहून पुष्कळदा काही बोध होत नाही. कारण अशा कागदपत्रांच्या बाबतीत दुर्दैवाने आपण येवढे भाग्यवान नाही. सारासार विचारांचा, तर्काचा आधार हा कुठे तरी शेवटी घ्यावाच लागतो. आणि म्हणून ‘ राघो मित्र मराठा, ’ म्हणजेच लखोजी असा माझा साधार तर्क आहे. या तर्कास पुष्टी देणाऱ्या अनेक गोष्टी आहेत. त्यांचा तपशील या कागदपत्रात मिळण्यासारखा आहे.

महाराज रविवारी आग्याहून सुटले. दिनकरराव पदवीची कथा आग्याहून सुटकेच्या प्रसंगाशी पदवीचा संबंध दर्शविते. लुखजी रविराऊ हे नाव अस्सल शिवकालीन कागदपत्रात आढळते. वाळकी जवळीलच एका गोत सभेत तो हजर होता. आग्याहून सुटकेच्या थोरात घराण्यातील दंतकथा या कपोलकल्पित कथा नाहीत. त्या घराण्यात परंपरेने चालत आलेल्या आहेत. त्यामागे काही परंपरागत रितीरिवाज आहेत. उदा. राज्याभिषेक प्रसंगाचे स्मरण म्हणून किंवा आग्याहून सुटकेच्या प्रसंगाचे स्मरण म्हणून मध्यरात्री आणि पहाटेच्या त्या विशिष्ट वेळी, विशिष्ट तिथीस घराण्यात परंपरेने स्मृति उत्सव अगदी

अलिकडच्या काळापर्यंत परंपरेने साजरा होत असे. योग असा की, आग्याहून सुटकेची वेळ आणि राज्याभिषेकाची वेळ ही सारखीच असून ती या वेळेशी जुळते. लखोजीचे वडिल महाराजांच्या प्रारंभीच्या सैन्यात होते. लखोजीचे दुसरे नाव राघोजी होते. असा कथा आख्यायिकात सूर उमटतो. म्हणून त्यास त्याचे बरोबर आग्यास असणाऱ्या बरोबरीच्या मंडळीत राघोमित्र नावाने संबोधणे शक्य होते. आडनाव मराठा लिहिण्याची वहिवाट थोरात घराण्यात होती. नामावळी व घराण्यातील वंशावळ पहाता राघोजी व लखोजी हे नाव चालत आले आहे. लखोजीच्या उत्तरआयुष्यातील वैराग्याची कथा ही अर्थपूर्ण आहे, आणि शेवटी या संदर्भात आणखी एका गोष्टीचा उल्लेख करणे जरूर आहे. तो म्हणजे त्र्यंबकेश्वर येथील थोरांताचे तीर्थापाध्याय श्री. पेंडोळे यांच्याकडील एका नामावळीचा. ती नामावळ अशी— “ मं रंभाजी पाटील पीते तुकोजी आज्ञे सेट्याजी पं पंजे लखमोजी पंजे राघोजी लुखजी बा पाटील गांव वाळकी ” आडनाव मराठे असा उल्लेख नासिक नामावळीत येतो. तेव्हा राघो मित्र मराठा म्हणजेच लखोजी असा माझा साधारतर्क आहे. लखमोजी आणि राघोजी लुखजी हे एकाच इसमाचे नांव आहे. त्याची फोड करण्यासाठी नामावळीत पंजाचे नांव मुदाम दोनदा लिहिले आहे असे मला वाटते. त्या शिवाय या नामावळीत असे दोनदा लिहिण्याचा दुसरा अर्थ नीट लागत नाही. लखमोजी म्हणजेच जर राघोजी तर मग राघो मित्र मराठा म्हणजेच लखोजी तोच राघो मित्र नावाने जुन्या कागदपत्रात आढळतो असा निष्कर्ष काढणे क्रमप्राप्त होते. असा निष्कर्ष काढल्याखेरीज हे गणित सुटणार नाही असे मला वाटते. परंतु असा काही निष्कर्ष काढण्याची इतक्यात घाई नको म्हणून मी यास सिद्धांत म्हणत नाही, साधारतर्क म्हणतो.

वरील गोष्टीची नोंद उपलब्ध इतिहासात घेतली गेली नसल्याने इतिहास राघो मित्रासंबंधी कमी बोलतो, असे मला वाटते. या प्रश्नाच्या अधिक अभ्यासाने तो कदाचित अधिक बोलू शकेल.

ही कागदपत्रे मुखतः इ. सन १७०९ ते इ. सन १७८७ पर्यंतची आहेत. नंतरचीही काही थोडी आहेत. काल दृष्ट्या पत्रावरील तारखांचे दृष्टीने सर्वात जुने पत्र इ. सन १७०९ चे आहे. बिन तारखेची परंतु काळाच्या

दृष्टीने त्याही अगोदरची दोन पत्रे छ. शाहू महाराज यांची यात आहेत-
प्रसंगानुसार त्यात त्यांनी त्याही पूर्वीची काही माहिती दिली आहे. आणि
म्हणून या समग्र पत्रसंग्रहाचा एकत्रीत विचार थेट शिवकालापासून करता
येणे शक्य झाले आहे. हे या पत्रसंग्रहाचे एक खास वैशिष्ट्य आहे. या
दृष्टीने हा पत्रसंग्रह मौलीक आहे.

काही थोड्या पत्रातून किंवा एकाच ऐतिहासिक घराण्याच्या माहितीतून
इतिहासाची मर्यादित माहिती आपल्याला कळते. परंतु इतर सर्व ज्ञात अज्ञात
माहितीच्या संदर्भात अशा तोकड्या माहितीचा विचार अभ्यासकाला करावा
लागतो. तसा विचार केला तरच अशा छोट्या माहितीचा व्यापक अर्थ ध्यानात
येतो. या तत्वाने शिवकालीन इतिहासातील सुरवातीच्या काही मोजक्या
घराण्यांपैकी थोरातांचे घराणे हे बरेच प्रमुख दिसते. आणि त्या घराण्याच्या
करीण्यात शिवकालीन इतिहासातील अत्यंत महत्त्वाच्या घडामोडींच्या
माहितीचे धागे मिळतात. म्हणून काल दृष्ट्या हे कागदपत्र शिवकालानंतरचे
असले तरी इतिहासाच्या माहितीच्या दृष्टीने त्यांची उपयुक्तता कितीतरी
अधिक ठरते. शिवकालीन अनेक छोट्यामोठ्या घटनांचा मागोवा त्यामुळे
अभ्यासकाला घेता येतो. म्हणून हा पत्रसंग्रह मला फार मौलीक वाटतो.

उपलब्ध ऐतिहासिक साधनांच्या पार्श्वभूमिवर या पत्रसंग्रहाचा विचार
केल्यास आजवर आपणास ज्ञात असलेल्या इतिहासात अनेक त्रुटी त्यामुळे
जाणवतात. या पत्र संग्रहाच्या अभ्यासामुळे तत्कालीन आणि शिवकालीन बऱ्याच
महत्त्वाच्या व्यक्ती आणि घटना यावर नवा प्रकाश पडेल. उदा. महाराजांचा एक
झुंजार सेनापति आनंदराव, या व अशा महत्त्वाच्या व्यक्ति आणि आग्याहून
सुटका, जालन्यावरील हल्ला आणि या सारख्या महत्त्वाच्या घटनांवर या
अभ्यासातून नवा प्रकाश टाकता येईल. या बदल मला तिळमात्र शंका नाही.

नगर जिल्ह्यातील, आकोले तालुक्यातील, वीरगांव येथे थोरात दिनकरराव
घराण्यात सुमारे सहा वर्षांपूर्वी हा मूळ मोडी अस्सल पत्र संग्रह मला प्रथम
मिळाला. तो छापण्यापूर्वी लिप्यंतर करून, नकलून त्याचा शोध बोध घेऊन,
दुसऱ्या अनेक ज्ञात अज्ञात साधनांच्या आधारे त्या संबंधी माहिती मिळवून
त्याचे ऐतिहासिक महत्त्व मला निश्चित करावे लागले. त्यातून मिळालेली

माहिती माझ्या ' ऐतिहासिक लेख संग्रह ' या दुसऱ्या एका छोट्या पुस्तकात मी प्रसिद्ध केली आहे. त्या माहितीचाही उपयोग या पत्र संग्रहाच्या अभ्यासकांना होईल. त्यात चर्चीलेली साधनेही दुर्लक्ष करता येण्याजोगी नाहीत. अभ्यासकांनी ती माहिती जरूर पहावी.

या कामाचे श्रेय कुणाही एकाच्या कर्तृत्वाकडे जात नाही, याची मला जाणीव आहे. थोरातांनी कागदपत्र दिले. जाणत्यांनी मार्गदर्शन केले. महाराष्ट्र राज्य साहित्य संस्कृति मंडळाने अनुदान दिले. मुंबई मराठी ग्रंथ संग्रहालयाच्या इतिहास संशोधन मंडळाने हा ग्रंथ प्रकाशात आणून गेल्या काही वर्षांच्या काहीशा कठोर मेहनतीचे चीज केले असे मला वाटते. त्याबद्दल मी सर्वांचा अत्यंत ऋणी आहे. या कामातील सर्वच सहाय्यकर्त्यांचा मी अत्यंत आभारी आहे. शेवटी सांगावयाचे म्हणजे इतिहासाचे ज्ञान म्हणजे मानवी जीवनाचे, आणि मनुष्य स्वभावाचे खरेखुरे ज्ञान होय. टिकावू आणि चिरंतन अशा जीवन मूल्यांचा शोध इतिहासाच्या अभ्यासातूनच लागतो. म्हणून तो परीश्रमपूर्वक व विनचूक लिहिला गेला पाहिजे, असे मला वाटते. इतिहासाचे यथार्थ ज्ञानच माणसाला प्रगती आणि समृद्ध संस्कृतीकडे घेऊन जाईल अशी माझी श्रद्धा आहे. अशा एका चांगल्या कार्यास अल्पसा हातभार लावण्याचे पुण्य मला जोडता आले म्हणून श्रद्धायुक्त अंतःकरणाने, आनंदाने, परंतु नम्रतेने मी ही छोटीशी भेट वाचकांच्या हातात देत आहे.

मा. भी. थोरात

दिनांक २४-९-७३

सिन्नर

मु. कासर वाडी, पो. चास,

ता. सिन्नर, जि. नासिक.

निवेदन

श्री. थोरात यांनी थोरात घराण्यांतील आनंदराव व राघो मित्र या दोन पराक्रमी व्यक्तींच्या पराक्रमाची गाथा सांपडण्यासाठी थोरातांच्या ज्या अनेक शाखा महाराष्ट्रांत विखुरलेल्या आहेत त्यांजकडून कागदपत्र जमविले. हे कागदपत्र बहुतेक सनदा आहेत. ह्या सनदा पेशवेकालांतील, पण पेशवे कालांत या सनदा ज्या घराण्यांकडे चालू राहिल्या त्यांच्या पूर्वजांनी शिव-काळांत स्वातंत्र्यसंस्थापनार्थ बहुत पराक्रम केले त्यांची नांवे सेनापती आनंदराव राघोमित्र, राघो मराठा अशी असावी असा श्री. थोरातांचा तर्क. हा तर्क खरा असल्याबद्दलचा आपला दावा त्यांनी वाचकांसमोर प्रस्तावनेत मांडलेला आहे.

पत्रांचा परामर्श घेण्याची कामगिरी श्री. थोरातांकडून होणेची राहिली आहे. ऐतिहासिक कागदपत्र निरनिराळ्या घराण्यांकडून मिळवून ते प्रसिद्ध करताना त्याजवर संशोधकीय संस्कार करण्याचे काम या अगोदरच्या पिढीतील मान्यवर इतिहाससंशोधकांनी केलेले आहे. हे आदर्श श्री. थोरात यांनी समोर ठेवून आपल्या संशोधन कार्यास आकार आणणे इष्ट होय.

श्री. थोरात यांनी आपले हे कागदाचे बाड साहित्य आणि संस्कृति मंडळ या संस्थेकडे छापण्यासाठी पाठविले होते. त्या संस्थेने त्यांतील कागदाचे मूल्यमापन करून ते छापण्यास योग्य आहेत असे ठरवून केवळ छपाईकरिता ते इतिहास संशोधन मंडळाकडे दिले ती कामगिरी आज आम्ही पार पाडीत आहोत.

वि. गो. खोबरेकर

डायरेक्टर

इतिहास संशोधन मंडळ, मुंबई

प. क्र. १
सु. ११०८, रमजान १८
पो छ २१ रमजान

श्री

{ श. १६३०, मार्गशीर्ष व॥ ४
इ. १७०८, नोव्हेंबर २०

○
श्री उमाकांत
पदांभोज भजनाप्त
समुन्नते : ॥ बाळाजी
वीश्वनाथस्य मुद्रा
विजयंतत राम्

छु मा॥ अनाम देसमुख व देसपाडिये पा॥ आकोले
यासि बाळाजी विश्वनाथ सेनाकर्ते सु ॥ तिसा मिया
अल्फ प ॥ मार राजश्री सखोजी थोरात याकडे
पेसजी मुकासा आहे तेणे प्रमाणे करार आहे तरी

तुम्ही कोणेविसी काही दिक् हरकत न करितां सुरलीत उसूल देणे आणि
कोणाकडे उसूल न देणे राजश्री रायाजी मलार व राजश्री तानको प्रभू याचे
कागद आले असतील तरी त्यावरी नच जाणे मारनिलेचे मुकासे मार-
निलेसच करार आहेती तरी हिका हरकत न करिता उसूल देणे हरकत फितवा
केलीयाने जिवे मारिले जाल मुलाहिजा होणार नाही जाणन लिहिले प्रमाणे
वर्तणुक करणे जाणिजे छ १८ रमजान प ॥ हुजूर

मोर्तब
सुद

सुरु सुद

प. क्र. २
सु. १११७, मोहरम ११

श्री

{ श. १६३८, पौष शु॥ १२
इ. १७१६, डिसेंबर १५

स्वस्ति श्री राज्याभिषेक शके ४३ दुर्मुखनाम संवत्सरे पौष्य शुद्ध
द्वादसी भृगुवासर क्षेत्रीय कुलावतंस श्री राजा शाहू छत्रपती स्वामी याणी

श्री ○

○

देशमुख व देशपाडिये

राजा शाहू न

श्री आइ आदि

ता पावळ प्रांत जुनर

रपति हर्षनिधा

पुरुष श्रीराजा शाहू

यासी अज्ञा केली

न बाळार्जा विश्व

छत्रपति स्वामी कृपानि

अैसीजे त ॥ मजकूर

नाथ मुख्य प्र

धी तस्य परशुराम ज्यं

पैकी देहाये पेशजीच्या

धान

बक प्रतिनिधी

मुकासियाकडून दूर

करून हाली राजश्री सेखोजी थोरात दिनकरराव यांजकडे जमावाचे बेगनी
बदल मुकासा दिलहा आसेत बित॥ लाखणगाव देवगाव सवदणे एकूण देहे

१

१

१

तीन दिलहे असत. तर तुम्ही यासी रुजू होऊन देहाये मा॥रचे मुकासबाबेचा
अैवज मा॥रनिलेकडे वसूल देणे लेखनालंकार

मर्या

देयं रा

जते

रुजू स॥

मंत्री

तेरीख १० महरम सु॥ सबा

बार सुरु सुद बार बार

पत्र क्र. ३
सु. १११७, मोहरम ११

श्री { श. १६३८, पौष शु. ॥ १२
इ. १७१६, डिसेंबर १५

स्वस्ति श्री राज्याभिषेक शके ४३ दुर्मुख नाम संवत्सरे पौष्य शुद्ध द्वादसी
भृगुवासर क्षेत्रीय कुलावतंस श्री राजा शाहू छत्रपती स्वामी याणी देशमुख
व देशपाडिये पा॥ आंकोले प्रो संगमनेर यांसी अज्ञा केली औसीजे

श्री ○
राजा शाहू न
रपती हर्षनिधा
न बाळार्जी विश्व
नाथ मुख्य प्र
धान

○ श्री आई आदि
पुरुष श्री राजा शाहू
छत्रपती स्वामी कृपानि
धी तस्य परशुराम ज्यं
वक प्रतिनिधी

पा मजकूर पेशजीच्या
मुकासियाकडून दूर करून
हाली राजश्री सेखोजी
थोगत याजकडे जमावाचे
बेगमीबदल फुट मुकासा
वजा करून दिलहा आसे

तर तुम्ही यांसी रुजू होऊन पा॥ मारचे मुकासेबाबेचा अवज म॥रनिलेकडे
वसूल देणे लेखनालंकार

मर्या
देयं रा
जते

रुजू स॥
मंत्री

तेरीख १० मोहरम सु ॥ सबा
बार सुद सुरू सुद बार बार

प. क्र. ४ } श्री { श. १६३८, पौष शु॥ १२
सु. १११७, मोहरम ११ } { इ. १७१६, डिसेंबर १९

स्वस्ति श्री राज्याभिषेक शके ४३ दुर्मुख नाम संवत्सरे पौष्य शुद्ध
द्वादसी मंदवासेरे क्षेत्रीय कुलावतंस श्री राजा शाहू छत्रपति स्वामी याणी
मोकदमानी मौजे नेतवडी ता॥ वोतूर प्रा॥ जुनर यांसी अज्ञा केली ऐसीजे

श्री ○	○	मौजे मजकूर पेशजीच्या
राजा शाहू न	श्री आई आदि	मुकासियाकडून दूर
रपति हर्षनिधा	पुरुष श्री राजा शाहू	करून हाली राजश्री
न बाळाजी विश्व	छत्रपति स्वामी कृपानि	सेखोजी थोरात दिनकर-
नाथ मुख्य प्र	धि तस्य परशुराम त्र्यं	राव याजकडे जमावाचे
धान	बक प्रतिनिधि	बेगमीबदल मुकासा

दिल्हा आसे तर तुम्ही यासी रुजू होऊन मौजे मजकूरचे मुकासबाबेचा अवज
मा॥रनिलेकडे वसूल देणे लेखनालंकार

मर्या
देयं रा
जते

रुजू स॥
मंत्री

तेरीख १० महरम सु॥ सबा
बार सुद सुरु सुद बार बार

पत्र क्र. ५
सु. ११२७, मोहरम ११

श्री

{ श. १६३८ पौष शु॥ १२
{ इ. १७१६, डिसेंबर १५

स्वस्ति श्री राज्याभिषेक शके ४३ दुर्मुखनाम संवत्सरे पौष्य शुद्ध द्वादसी
भृगुवासर क्षेत्रीय कुलवर्तस श्री राजा शाहू छत्रपती स्वामी याणी देशमुख व
देशपाडिये त ॥ आले (आले) प्रा॥ जुनर यासी अज्ञा केली असीजे ता

श्री ○

राजा शाहू न
रपती हर्षनिधा
न बाळाजी विश्व
नाथ मुख्य प्र
धान

○

श्री आई आदी
पुरुष श्री राजा शाहू
छत्रपती स्वामी कृपानि
धी तस्य परशराम त्र्यं
वक प्रतिनिधि

○

मार पैकी देहाये
पेशजीच्या मुकासिया-
कडून दूर करून हाली
राजश्री सेखोजी थो
दिन क रावयां ज क डे
जमावाचे बेगमीस मुा

दिल्ले आसेत देहाये वि ताा मौजे जावूत मौजे पिंपरखेड येकून देहे दोनी

१

१

दिल्ले असत तर तुम्ही यासी रुजू होऊन देहाये मारचे मुकासबाबेचा अवज
मारनिलेकडे वसूल देणे लेखनालंकार

मर्या

देयं रा

जते

रुजू स ॥

मंत्री

तेरीख १० महरम सु ॥ सबा

बार सुद सुरु सुद बार बार

प. क्र. ६
सु. १११७, मोहरम ११

}

श्री

{ श. १६३८, पौष शु॥ १२
इ. १७१६, डिसेंबर १५

स्वस्ति श्री राज्याभिषेक शके ४३ दुर्मुखनाम संवत्सरे पौष्य शुद्ध द्वादशी
भृगुवासर क्षेत्रीय कुलावतंस श्री राजा शाहू छत्रपती स्वामी याणी देशमुख व

ॐ श्री ०

राजा शाहू न
रपती हर्षनिधा
न बाळाजी विश्व
नाथ मुख्य प्र
धान

० ॐ

श्री आई आदि
पुरुष श्रीराजा शाहू
छत्रपती स्वामी कृपानि
धी तस्य परशुराम त्र्यं
बक प्रतिनिधी

देशपाडिये ता॥ साडस
प्रांत पुणे यासी अज्ञा
केली ऐसीजे ता मार
पैकी देहे पेशजीच्या
मुकासियाकडून दूर करून
हाली राजश्री सेखोजी

थोरात दिनकरराव यांजकडे जमावाचे बेगमी बदल मुकासे दिले आसेत
बि ता मौजे वालकी भावडी सिरसवाडी बोरीभडक मौजे दालिब मौजे तरडे

१

१

१

१

१

१

येकून देहे साहा दिले आसत तर तुम्ही यासी रुजू होऊन देहाये मारचे
मुकासबाबेचा अवज मारनिलेकडे वसूल देणे लेखनालंकार

मर्या

देयं रा

जते

रुजू सा॥

मंत्री

तेरीख १० महरम सु॥ सवा

बार सुद सुरू सुद बार बार

पत्र क्र. ७
सु. १११७, मोहरम ११

}

श्री

{ श. १६३८, पौष शु॥ १२
{ इ. १७१६, डिसेंबर १५

स्वस्ति श्री राज्याभिषेक शके ४३ दुर्मुखनाम संवत्सरे पौष्य शुद्ध द्वादसी
भृगुवासर क्षेत्रीय कुलांवतस श्री राजा शाहू छत्रपती स्वामी याणी देशमुख

ॐ श्री ०

०

ॐ

व देशपाडिये ता॥

राजा शाहू न

श्री आई आदि

पेडगांव प्रांत कडेवलीत

रपती हर्षनिधा

पुरुष श्रीराजा शाहू

यासी आज्ञा केली

न बाळाजी विश्व

छत्रपती स्वामी कृपानि

असीजे ता॥ मा पैंकी

नाथ मुख्य प्र

धी तस्यपरशुराम ज्यं

देहाये पेशजीच्या

धान

वक प्रतिनिधी

मुकासिया कडून दूर

करून हाली राजश्री

सेखोजी थोरांत दिनकरराव

याजकडे जमावास

मुकासे दिले आसेत

वि तपसील

मौ रतडगांव

मौजे उदरगाव

१

१

येकून दोनी देहे दिले असत तर तुम्ही यासी रुजु होऊन देहाय मारचे
मुकास बावेचा अवज मारनिलेकडे वसूल देणे लेखनालंकार

मर्या

देय रा

जते

रुजू स ॥

मंत्री

तेरीख १० महरम सुा सबा

बार सुद सुरु सुद बार बार

पत्र क्र. ८
सु. १११७, मोहरम ११ }

श्री

{ श. १६३८, पौष शु॥ १२
इ. १७१६, डिसेंबर १९

स्वस्ति श्री राज्याभिषेक शके ४३ दुर्मुखनाम संवत्सरे पौष्य शुद्ध
द्वादसी मंदवासेर क्षत्रीय कुलावतंस श्री राजा शाहू छत्रपती स्वामी
यांणी देशमुख व देशपाडिये प॥ मुरोली प्रांत सुरत यांसी अज्ञा

ॐ श्री ०

०

ॐ

केली ऐसीजे प॥

राजा शाहू न

श्री आई आदि

मजकूर पेशजीच्या

रपती हर्षनिधा

पुरुष श्रीराजा शाहू

मुकासियाकडून दूर

न वाळाजी विश्व

छत्रपती स्वामी कृपानि

करून हाली राजश्री

नाथ मुख्य प्र

धी तस्य परशुराम ज्यं

सेखोजी थोरात दिनकर-

धान

बक प्रतिनिधी

राव यांजकडे जमावाचे

बेगमी बदल आता दिलहा असे तर तुम्ही यासो रुजू होऊन प॥ मारचे मुकास-
बाबेचा अवज मारनिलेकडे वसूल देणे लेखनालंकार

मर्या

देयं रा

जते

रुजू स॥

मंत्री

तेरीख १० महरम सु॥ सबा

बार सुद सुरू सुद बार बार

पत्र क्र. ९
सु. १११७, मोहरम ११ }

श्री { श. १६३८, पौष शु॥ १२
इ. १७१६, डिसेंबर १५ }

स्वस्ति श्री राज्याभिषेक शके ४३ दुर्मुखनाम संवत्सरे पौष्य शुद्ध
द्वादश भृगुवासर क्षेत्रीय कुलावतंस श्री राजा शाहू छत्रपती स्वामी यांणी

श्री ○
राजा शाहू न
रपती हर्षनिधा
न बाळाजी विश्व
नाथ मुख्य प्र
धान

○ श्री आई आदि
पुरुष श्री राजा शाहू
छत्रपती स्वामी कृपानि
धी तस्य परशुराम त्र्यं
बक प्रतिनिधि

देशमुख व देशपाडिये
पो सिनर प्रात
सगमनेर यांसी अज्ञा
केली ऐसीजे पो
मजकूर पैकी कसबा
खेरीज करून बाकी

मो पेशजीच्या मुकासियाकडून दूर करून हाली राजश्री सेखोजी थो
दिनकरराव यांजकडे मुकासा दिव्हा आसे तर तुम्ही यांसी रुजू होऊन पा।
मा।रचे मुकास बाबेचा अवज कसबा खेरीज करून मा।रा।निलेकडे वसूल देणे
लेखनालंकार

मर्या
देथं रा
जते

रुजू स॥
मंत्री

तेरीख १० महरम सु॥ सबा
बार सुद सुरु सुद बार बार

पत्र क्र. १०
सु. १११७, मोहरम ११

}

श्री

{

श. १६३८ पौष शु॥ १२
शु. १७१६, डिसेंबर १९

स्वस्ति श्री राज्याभिषेक शके ४३ दुर्मुखनाम संवत्सरे पौष्य शुद्ध द्वादसी
मंदवासर क्षेत्रीय कुलावतंस श्री राजा शाहू छत्रपति स्वामी याणी देशमुख

ॐ श्री ०	०	ॐ	व देशपाडिये पा॥
राजा शाहू न	श्री आई आदि		चौ-यासी प्रा॥ सुरत
रपती हर्षनिधा	पुरुष श्री राजा शाहू		यांसी अज्ञा केली
न बाळाजी विश्व	छत्रपी स्वामी कृपानि		ऐसीजे पा॥ मजकूर
नाथ मुख्य प्र	धी तस्य परशुराम ज्यं		पेशजीच्या मुकासिया-
धान	वक प्रतिनिधि		कडून दूर करून हाली

राजश्री सेखोजी थोरात दिनकरराव याजकडे जमावाचे बेगमीस मुकासा
दिल्ला आसे तर तुम्ही यासी रुज होऊन पा॥ मा॥रा॥चे मुकासबाबेचा अवज
मा॥रनिलेकडे वसूल देणे लेखनालंकार

मर्या
देयं रा
जते

हजूर स॥

मंत्री

तेरीख १० महरम सु॥ सबा
बार सुद सुरू सुद बार बार

पत्र क्र. ११ } श्री { श. १६३८, पौष शु॥ १२
सु. १११७, मोहरम ११ } { इ. १७१६, डिसेंबर १५

स्वस्ति श्री राज्याभिषेक शके ४३ दुर्मुखनाम संवत्सरे पौष्य शुद्ध द्वादसी
भृगुवासर क्षत्रीये कुलावतंस श्री राजा शाहू छत्रपति स्वामी याणी दशमुख व

ॐ श्री ० ० ॐ देशपाडिये ता॥ नगरहवेली
राजा शाहू न श्री आई आदि प्रा॥ कडेवलीत यांसी
रपति हर्षनिधा पुरुष श्रीराजा शाहू अज्ञा केली असीजे
न बाळाजी विश्व छत्रपति स्वामी कृपानि ता॥ मजकूर मारपैकी
नाथ मुख्य प्र धी तस्य परशुराम त्र्यं ता॥ देहाये पेशजीच्या
धान बक प्रतिनिधि मुकासियाकडून दूर करून

हाली राजश्री सेखोजी थो दिनकरराव यांजकडे जमावाचे वेगमीस
मोकासा दिलहा आसे वि तो

मौजे देवगाव

मौजे तरडगाव

१

१

येकून देहे दोनी दिलहे असत तर तुम्ही यासी रुजू होऊन देहाये मारचे
मुकासबाबेचा औज मारनिलेकडे वसूल देणे लेखनालंकार

मर्या

देयं रा

जते

रुजू सा॥

मंत्री

तेरीख १० महरम सु॥ सबा

बार सुद सुरु सुद बार बार

पत्र क्र. १२ } श्री { श. १६३८, पौष शु॥ १२
सु. १११७, मोहरम ११ } { इ. १७१६, डिसेंबर १५

स्वस्ति श्री राज्याभिषेक शके ४३ दुर्मुखनाम संवत्सरे पौष शुद्ध द्वादसी
भृगुवासर क्षेत्रीय कुलावतंस श्री राजा शाहू छत्रपती स्वामी याणी मोकदमानी

श्री ○ श्री आई आदि मौजे निरगुडी ता हवेली
राजा शाहू न रपती हर्षनिधा पुरुष श्रीराजा शाहू प्रा॥ पुणे यांसी अज्ञा
न बाळाजी विश्व छत्रपति स्वामी कृपानि केली औसीजे मौजे मार
नाथ मुख्य प्र धी तस्य परशुराम त्र्यं पेशजीच्या मुकासिया-
धान बक प्रतिनिधी कडून दूर करून हाली
राजश्री सेखोजी थोरात

दिनकरराव याजकडे जमावाचे बेगमी बदल मुकासा दिल्या आसे तर
तुम्ही यासी रुजू होऊन प॥ मारचे मुकासबाबेचा अवज मारनिलेकडे
दसूल देणे जाणिजे लेखनालंकार

मर्या

देयं रा

जते

रुजू सा॥

मंत्री

तेरीख १० महरम सु॥ सबा

बार सुद सुरु सुद बार बार

पत्र क्र. १३
सु. १११८, सवाल २६ }

श्री

{ श. १६३९, भाद्रपद वा १३
इ. १७१७, सप्टेंबर २१ }

स्वस्ति श्री राज्याभिषेक शके ४४ हेमलंबी संवत्सरे भाद्रपद बहुल
त्रयोदसी मंदवासर क्षेत्रिय कुलावतंस श्री राजा शाहू छत्रपती स्वामी यांणी
मोकदमानी देहाये ता॥ हावेली प्रांत जुनर वोझुर देहे तेजेवाडी देहे

ॐ श्री ०

राजाशाहूछ
त्रपतिहर्षनीधा
न बाळाजी वि
श्वनाथप्रधा
न

० श्री ॐ

श्री आई आदि पुरु
ष श्री राजाशाहू छत्रप
ति स्वामि कृपानिधित
स्यश्री निवास परश
राम प्रतिनिधि

१

१

येकूण देहे दोनी यासी
आज्ञा केली ऐसीजे देहाये
मार पेशजी रा
सेखोजी थोरात यासी

मुकासा होता ते मृत्य पावले त्याचे पुत्र रा॥ विठोजी थोरात
दिनकरराव याजकडे पेशजी प्रमाणे मुकासे दिले असे तर तुम्ही
यासी रुजू होऊन देहाये मजकूरचे मुकासबाबेचा ऐवज मारनिलेकडे
वसूल देणे X लेखनालंकार

मर्या
देयं रा
जते

रुजू सा॥
मंत्री

तारीख २६
सवाल सु॥ समान

सुरू सुद बार बार

Xअक्षर निराळे

प. क्र. १४

सु. १११८, सवाल २६ }

श्री

{ श. १६३९, भाद्रपद वा। १३
इ. १७१७, सप्टेंबर २१

स्वस्ति श्री राज्याभिषेक शके ४४ हेमलंबी सवत्सरे भाद्रपद बहुल
त्रयोदसी मंदवासर क्षेत्रीये कुलावतंस श्री राजा शाहू छत्रपति स्वामी याणी

ॐ श्री ०

राजा शाहू छ
त्रपति हर्षनिधा
न बाळाजी वि
श्वनाथ प्र
धान

० श्री ॐ

आई आदि पुरु
ष श्री राजा शाहू छत्रप
ति स्वामी कृपानिधी त
स्य श्रीनिवास परशु
राम प्रातिनिधि

मोकदमानी मांजे नेतवडी
ता। वोतूर यासी आज्ञा
केली ऐसीजे मांजे मजकूर
पेशजी रा सेखोजी थोरात
याजकडे मुकासा होता ते
मृत्यू पावलं त्याचे पुत्र रा

विठोजी थोरात दिनकरराव याजकडे जमावाचे बेगमीबदल मुकासा दिलहा असे
तर तुम्ही यांसी रुजू होऊन मांजे मजकूरचे मुकासबाबेचा अवज मारनिलेकडे
वसूल देणे लेखनालंकार

मर्या

देयं रा
जते

सां। -

मंत्री

तेरीख २६ सौवाल सु। समान

बार सुद

सुरु सुद बार बार

पत्र क्र. १५
सु. १११८, सवाल २६ }

श्री

{ श. १६३९, भाद्रपद वा। १३
{ इ. १७१७, सप्टेंबर २१

स्वतः श्री राज्याभिषेक शके ४४ हेमलंबी सवत्सरे भाद्रपद बहुल
त्रयोदशी मंदवासर क्षेत्रीये कुलावतंस श्री राजा शाहू छत्रपति स्वामी याणी

ॐ श्री ०
राजा शाहू छ
त्रपति हर्षनिधा
न बाळाजी वि
श्वनाथ प्र
धान

० श्री ॐ मोकदमानी देहाये ता।
आई आदि पुरु आवसरी प्रा जुनर पैकी
ष श्रीराजा शाहू छत्रप मौजे सिगवे मौजे कांठापूर
ति स्वामी कृपानिधी त १ १
स्य श्रीनिवास परशु मौजे निरगुडसर मौजे
राम प्रतिनिधि १

थोरादेल यांसी आज्ञां केली ऐसीजे देहाये ४ मजकर पेशजी रा
१

सेखोजी थोरात यास मुकासे होतें ते मृत्यू पावले त्याचे पुत्र रा विठोजी
थोरात दिनकरराव याजकडे जमावास पेशजी प्रमाणे मुकासे दिल्ले
आसत तर तुम्ही यांसी रुजू होऊन देहाये मजकूरचे मुकासबाबेचा ऐवज
मा॥रनिलेकडे वसूल देणे लेखनालंकार

मर्या
देयं रा
जते

रुजू सा।
मंत्री

तरीख २६ सौवाल सु॥ समान
बार सुद
सुरु सुद बार बार

प. क्र. १६ } श्री { श. १६३९ भाद्रपद, वा। १३
 सु. १११, सवाल २६ } इ. १७१७, सप्टेंबर २१

स्वस्ति श्री राज्याभिषेक शके ४४ हेमलंबी सवत्सरे भाद्रपद बहुल
 त्रयोदसी मंदवासर क्षेत्रीय कुलावतंस श्री राजा शाहू छत्रपति स्वामी याणी

ॐ श्री ०	० श्री ॐ	मोकदमानी देहाये ता॥
राजा शाहू छ	आई आदि पुरु	आले (आले) प्रा॥ जुनर
त्रपति हर्षनिधा	ष श्री राजा शाहू कृत्रप	मौजे जांबूत व मौजे
न बाळाजी वि	ति स्वामी कृपानिधी त	१
श्वनाथ प्र	स्य श्रीनिवास वरशु	पिंपरखेड येकून दोनी
धान	राम प्रतिनिधी	१

देहे पेशजी रा॥ सेखोजी थोरात याजकडे मुकासे होते ते मृत्यू पावले त्यांचे
 पुत्र रा॥ विठोजी थोरात याजकडे जमावाचे बंगमीबदल मुकासे दिलेहे असत
 तर तुम्ही यासी रुजू होऊन देहाये मजकूरचे मुकासबाबेचा अवज दिनकरराव
 याजकडे वसूल देणे लेखनालंकार

मर्या
 देयं रा
 जते

रुजू सां॥
 मंत्री

तेरीख २६ सौवाल सु॥ समान
 बार सुद सुरू सुद बार बार

पत्र क्र. १७

सु. १११८, सवाल २६

श्री

{ श. १६३९, भाद्रपद वा १३

{ इ. १७१७, सप्टेंबर २१

स्वस्ति श्री राज्याभिषेक शके ४४ हेमलंबी सवत्सरे भाद्रपद बहुल
त्रयोदसी मंदवासर क्षेत्रीय कुलावतंस श्री राजा शाहू छत्रपति स्वामी

ॐ श्री ०

राजा शाहू छ
त्रपति हर्षनिधा
न बाळाजी वि
श्वनाथ प्र
धान

० श्री ॐ

आई आदि पुरु
ष श्रीराजा शाहू छत्रप
ति स्वामी कृपानिधी त
स्य श्रीनिवास परशु
राम प्रतिनिधि

याणी मोकदमानी मौजे
उदरगांव ताा चाभार-
गोदे प्राा कडेवलीत
यासी आज्ञा कोली
अैसीजे मौजे मजकूर

पेशजी राा सेखोजी थोरात यासी मुा होता त्यास ते मृत्य पावले त्यांचे
पुत्र राा विठोजी थोरात दिनकरराव याजकडे जमावाचे बेगमीबदल
मुकासा दिल्हा असे तर तुम्ही यासी रुजू होऊन मौजे मजकूरचे मुकासबाबेचा
अैवज मारनिलेकडे वसूल देणे लेखनालंकार

मर्या

देयं रा

जते

रुजू साा

मंत्री

तेरीख २६ सौवाल सुा समान

बार सुद सुरु सुद बार बार

प. क्र. १८
सु. १११८, सवाल २६

श्री

{ श. १६३९, भाद्रपद वा १३
{ इ. १७१७, सप्टेंबर २१

स्वस्ति श्री राज्याभिषेक शके ४४ हेमलंबी सवत्सरे भाद्रपद बहुल
त्रयोदसी मंदवासेरे क्षेत्रीय कुलावतंस श्री राजा शाहू छत्रपति स्वामी याणी

ॐ श्री ०

राजा शाहू छ
त्रपति हर्षनिधा
न बाळाजी वि
श्वनाथ प्र
धान

० श्री ॐ

आई आदि पुरु
ष श्री राजा शाहू छत्रप
ति स्वामी कृपानिधी त
स्य श्रीनिवास परशु
गम प्रतिनिधि

मोकदमानी मौजे रतडगाव
ता पेडगाव यासी आज्ञा
केली ऐसीजे मौजे मजकूर
पेशजी रा सेखोजी थोरात
यासी मुकासा होता त्यासी
ते मृत्यू पावले त्यांचे पुत्र

रा विठोजी थोरात दिनकरराव याजकडे जमावाचे बेगमीस मुकासा दिल्या असे
तर तुम्ही यांसी रुजू होऊन मौजे मजकूरचे मुकासबाबेचा अवज मारनिलेकडे
वसूल देणे लेखनालंकार

मर्या

देयं रा
जते

रुजू सा
मंत्री

तेरीख २६ सौवाल सुा समान
बार सुद सुरु सुद बार बार

पत्र क्र. १९
सु. १११८, सवाल २६ }

श्री { श. १६३९, भाद्रपद वा १३
३. १७१७, सप्टेंबर २१

स्वस्ति श्री राज्याभिषेक शके ४४ हेमलंबी संवत्सरे भाद्रपद बहुल
त्रयोदसी मंदवासरे क्षेत्रिय कुलावतंस श्री राजा शाहू छत्रपती स्वामी याणी

ॐ श्री ० ० श्री ॐ

राजा शाहू छ श्री आई आदि पुरु

प्रपति हर्षनीधा व श्री राजाशाहू छत्रप

न बाळाजी वि ति स्वामि कृपानिधित

श्वनाथ प्रधा स्य श्रीनिवास परशु

न राम प्रतिनिधि

मोकदमानी देहाये ता

करडे राजणगाव देहे

वि ता मौजे रेणवडी

प्रांत जुनर १ मौजे

वाडेगव्हाणे मौजे म्हसे

१

ता डोगरगण मौजे येवंती यासी आज्ञा केली ऐसीजे देहाये

१

१

मजकूर पेशजी शा सखोजी थोरात यासी मुकासे होते त्यास ते मृत्य पावले त्याचे

पुत्र शा विठोजी थोरात दिनकरराव याजकडे जमावाचे बेगमीबदल मुकासे

दिल्ले असत तर तुम्ही यासी रुजू होऊन देहाये मारचे मुकासबाबेचा ऐवज

मारनिलेकडे वसूल देणे लेखनालंकार

मर्या

देयं रा

जते

रुजू सा

मंत्री

तारीख २६ सौवाल सुा समान

बार सुद सुरू सुद बार बार

पत्र क्र. २०
सु. १११८, सवाल २६ }

श्री

{ श. १६३९, भाद्रपद वा १३
इ. १७१७, सप्टेंबर २१ }

स्वस्ति श्री राज्याभिषेक शके ४४ हेमलंबीनाम संवत्सरे भाद्रपद
बहुल त्रयोदसी मंदवासर क्षेत्रीये कुलावतंस श्री राजा शाहू छत्रपति स्वामी

ॐ श्री ०	० श्री ॐ	याणी ० देशमुख व
राजा शाहू छ	श्री आई आदि पुरु	देशपाडिये पाा सिनर
त्रपति हर्षनिधा	ष श्रीराजा शाहू छत्रप	प्रात संगमनेर यास आज्ञा
न बाळाजी विश्व	ति स्वामी कृपानिधि त	केली असीजे पाा मजकूर
नाथ मुख्य प्र	स्य श्रीनिवास परशु	कसबा खेरीज करून
धान	राम प्रतिनिधि	पेशजी राा सेखोजी

थोरात यासी मुकासा होता ते मृत्य पावले त्यांचे पुत्र राा विठोबा थोरात
दिनकरराव यासी पेशजीप्रमाणे मुकासा दिल्ला असे तर तुम्ही यासी रुजू
होऊन पाा मजकूरचे अवज खेरीज कसबा मुकासबाब भारनिलेकडे देणे
लेखनालंकार

मर्या
देयं रा
जते

रुजू सा
मंत्री

तेरीख २६ सौवाल सुा समान
बार सुद सुरु सुद बार बार

पत्र क्र. २१
सु. ११८८, सवाल २६

श्री

{ श. १६३९, भाद्रपद वा १३
इ. १७१७, सप्टेंबर २१

स्वस्ति श्री राज्याभिषेक शके ४४ हेमलंबी संवत्सरे भाद्रपद बहुल
त्रयोदसी मंदवासर क्षेत्रीय कुलावतंस श्री राजा शाहू छत्रपति स्वामी याणी

ॐ श्री ०

० श्री ॐ

मोकदमानी देहाये ता

राजा शाहू छ

श्री आई आदि पुरु

पावल प्रा जुनर

त्रपती हर्षनिधा

प श्रीराजा शाहू छत्रप

लाखणगाव

देवगाव

न बाळाजी विश्व

ति स्वामी कृपानीधि त

१

१

नाथ मुख्य प्र

स्य श्रीनिवास परशु

सवदेणे येकून देहे

तीन

धान

राम प्रतिनिधि

१

यासी आज्ञा केली असीजे देहाये मजकूर पेशजी रा सेखोजी थोरात याजकडे
मुकासा होता ते मृत्य पावले त्याचे पुत्र रा विठोजी थोरात दिनकरराव याजकडे
पेशजी प्रा मुकासे दिले असेत तर तुम्ही यासी रुजू होऊन देहाये
मजकूरच मुकासबाबेचा अवज मारनिलेकडे वसूल देणे लेखनालंकार

मर्या

देयं रा

जते

रुजू सां

मंत्री

तेरीख २६ सौवाल सुा सबा

बार सुद सुरु सुद बार बार

प. क्र. २२
सु. ११२२, सवाल २६ }

श्री

{ श. १६४९, आषाढ वा ९
{ इ. १७२३, जुलै १९

ॐ श्री ०
राजा शाहू स्वा
मि छत्रपति खं
डेराव दाभाडे
सेनापति

 मा अनाम देसमुख व देसपाडिये पा
आकोले यासि खंडेराऊ दाभाडे सेनापती सु ॥ आर्बा
अशरीन मया व अलफ पा मजकूर फुट मुकासे वजा

करून निमे महाल राजश्री विठोजी थोरात दिनकरराऊ यांजकोडे पेशजी पासून
जमावाचे बेगमीस मुकासा आहे तेणेप्रमाणे सालमजकुरी करार आसे मारनिलेशी
रुजुवात राहोन मुकासबाबेचा वसूल सुरलित देणें जाणिजे रा छ २२ सवाल

मोर्तब
सुद

बार

प. क्र. २३

श्री

इ. १७४९/४६

राजमान्य राजश्री बालाजी पंडित प्रधान यांसी आज्ञा केली अशीजे
 सेखोजी थोरात दिनकराव पुरातन राज्यातील सेवक यांस संजामाबद्दल पा
 अकोल खांस हा माहाल हुजरून दिल्या आहे त्यास ते शांत जहाले हाली त्याचे
 पुत्र राा विठोजी थोरात याचे चालवणे स्वामीस अवश्यक आहे अकोल
 खास परगण्यांत दाभाडे खलेल करितात याकरिता हे आज्ञापत्र तुम्हास सादर
 केले असे तरी तुम्ही पा मजकुरास ताकीद करून सुदामत प्रमाणे यांच
 अंमल यांजकडे सुरलीत चाले ते गोष्ट करणे यांजवळून सेवाचाकरी घेऊन
 यांचा अगत्य वाद धरून चालवावयास अंतर न करणे हरएकविसी यांचे
 चालवीत जाणे जाणिजे

* सुदन आसा

* येथून अक्षर निराळे

प. क्र. २४

सु. ११४७, सफर ८

श्रीरामोजयति

श. १६६८, फाल्गुन शु. ९

इ. १७४७, जानेवारी ७

खुद जमा माहाल भांडार गृह अवेज ताा खडोजी गोगवले
 हवालदार माहाल भांडार ग्रह सुा सबा आर्वेन मया व अलफ बा
 जमाई नजर विठोजी थोरात दिनकरराव ताकीद दिलही परगणि- मोर्त
 याची सबब माा राा कालोजी काले देणे परभारे कर्जदान राजश्री व सुद
 येमाजी सिवदेव गुजारत आपाजी गोदडे चौकीदार सदर रुपये
 १००० एक हजार वज्यारा.....बाकी जमा माहाल
 मजकूर एक हजार रुपये

१००० ।

तेरीख ८ माहे सफर बार.

प. क्र. २९
सु. ११४८, सावान २९

श्री

{ श. १६६९ भाद्रपद, शु. १
इ. १७४७, ऑगस्ट २९

○ श्री

राजा शाहु नरप

ति हर्ष नीधान बा

ळाजी बाजीराव

मुख्य प्रधा

न

आज्ञापत्र समस्त राजकार्य धुरंधर विश्वासनिधी राजमान्य राजश्री बालाजी पंडित प्रधान ता मोकदम मौजे वाळकी ता सांडस प्रां पुणें सुहर समान आरबैन मया व अलफ मौजे मार मुकासा हुजरून राजश्री विठोजी थोरात दिनकरराव यांजकडे पेशजीपासून असे त्याप्रमाणें करार करून हें आज्ञापत्र सादर केलें असें तरीं मारनिलेकडील कमाविशदारासी रुजू होऊन मुकासबाबेचा वसूल साबीक दस्तुर सुरळीत देणें जाणजे छ २९ शावान आज्ञा प्रमाण

लेखन
सीमा

पत्र क्र. २६
सु. ११६०, रबिलाखर २१

}

श्री

{ श. १६८१, मार्गशीर्ष व. ९
{ इ. १७५९, डिसेंबर १२

अखंडित लक्ष्मी अलंकृत राजमान्य राजश्री कृष्णराव बलाल गोसावी
यांसी सेवक बालाजी बाजीराव प्रधान नमस्कार सुा सितैन मया व अलफ
पो अकोले पैकी तुम्हांकडे गाव आहेत तेथील मुकासा पेसजी पासोन राजश्री
विठोजी थोरात दिनकरराव याजकडे आहे त्याप्रमाणे करार असे त्यास खेरीज
सरदेशमुखी दरोबस्त आकारास दरसदे रुपये १८॥॥ पावणे अकोणीस प्रो
देखील चढाची बेरजेस सदरहू प्रो मुकासियाचा अमल सुरळीत देत जाणे

१

जाणिजे छ २१ रा रालाखर आज्ञा प्रमाण

लेखन
सीमा

प. क्र. २७

सु. ११६०, रविलाखर २१

{

श्री

{ श. १६८१, मार्गशीर्ष व. ९
इ. १७५९, डिसेंबर १२

राजश्री देवजी ताकपीर व

कान्होजी ताकपीर गो

अखंडित लक्ष्मी आलकृत राजमान्य स्नो बालाजी बाजीराव
प्रधान आसीर्वाद सुा सितैन मया व अलफ मौजे चास व गणोरे तो भोजापूर
पा आकोले मुकासा राजश्री विठोजी थोरात दिनकरराव याजकडे पेशजीपासून
आहे त्याप्रमाणे करार असे तरी हरदू गावची खेरीज सरदेशमुखी दरोबस्त
आकारास दर सदे रुपये १८॥॥ पावणे अेकोणीस प्रमाणे देखील चढाची
बेरिजेस सदरहू प्रमाणे मुकासीयाचा अमल सुरलीत देत जाणे^१ जाणजे छ २१

○ श्री ~

राजा शाहू नर

पति हर्षनिधान

बाळाजि बाजि

राव प्रधान

२१ राखर बहुत काय लिहिणे

लेखन

सीमा

१ येथून अक्षर निराळे

प. क्र. २८ } श्री { श. १६८१, मार्गशीर्ष व. १०
सु. ११६०, रविलाखर २३ } { इ. १७९९, डिसेंबर १४

○ श्री

राजा शाह नर
पति हर्ष निधान
बालाजी बाजि
राव प्रधान

आज्ञापत्र समस्त राजकार्य धुरंधर विश्वासनिधी राजमान्य राजश्री बालाजी पंडित प्रधान ताा मोकादम मौजी इंदूरी ताा हवेली पाा अकोले सरकार संगमनेर सुाा सितेन मया व अलेफ राजश्री विठोजी थोरात दिनकरराव याजकडे मौजे मजकूर येथील मुकास बाबेचा अमल हुजुरून पेशजी पासून चालत आहे त्यास हाली मौजे मजकूरचा जाहगीर बाबती व सरदेशमुखीचा अमल मशारनिलेकडे दरोबस्त सरंजाम करार करून देऊन हे आज्ञापत्र सादर केले असे तर मारनिलेकडे याजकडून रुजू होवून दरोबस्त अमल देखील वेट बेगार व फडफर्मास व किल्ल्याची खरिदी व पागाचे गवत देखील याचा कुल अमलाचा वसूल सुरलीत याजकडे देत जाणे जाणिजे छ २३ राखर आज्ञा-
प्रमाण

लेखन
सीमा

काली महाद मर्द

पत्र क्र. २९ } श्री { श. १६८२ पौष व. १३
सु. ११६१, जमादिलाखर २५ } { इ. १७६१ फब्रेवारी २

राजश्री देशमुख व देशपाडे पाा आकोले
गोसावी यांसि

स्नो वालाजी महादेव सुा ईहिद सितन मया व आलफ राजश्री विठोजी
थोरात दिनकरराऊ याचे मुकासे व गाव पाा मजकुरचे जफ्त केले होते ते हल्ली
मोकले केली असे तरी सुढामत प्रो मुकासियाचा व गावाचा अमल याचा
याजकडे देत जाणे जाणिजे? छ^२ २५ जाखर

मार्त व सुद

१ व २ : येथून अक्षर निराळे

मार्त
सुद

जाखर २५

पत्र क्र. ३०
सु. ११६३, रमजान ५

श्री

{ श. १६८९, चैत्र शु. ७
इ. १७६३, मार्च २१

ॐ श्री ०

राजाराम न

रपति हर्षनिधा

न माधवराव व

लाल मुख्य

प्रधान

आज्ञापत्र राजश्री पंतप्रधान तां मोकदम मौजे तरडे प्रा पुणे सुा
सलास सितेन मया व अलफ मौजे मजकूर मुकासा पेशजी पासून हुजरून
जमावाचे बेगमीस सरंजाम राजश्री विठोजी थोरात दिनकरराव याजकडे आहे
त्या प्रा करार असे साल मजकुरी जप्ती केली होती ते मोकली करून आज्ञापत्र
सादर केले असे तरी तुम्ही यासी रुजू होवून मौजे मजकूरचा अमल सितेनात
तीर्थरूप राजश्री भाऊसाहेबी तह खेरीज सरदेशमुखी दरोबस्त आकारास
दरसदे रुपये १८॥ पावणे येकोणीस प्रा करून दिल्या आहे त्या प्रा
अमल सुरलीत वसूल देणे जाणिजे छ ९ १ रमजान आज्ञा प्रमाण

लेखन

सीमा

१ येथून अक्षर निराळे

प. क्र. ३१
सु. ११६३, रमजान ५

}

श्री

{ श. १६८५, चैत्र ७
{ इ. १७६३, मार्च २१

ॐ श्री ०

राजाराम न
रपति हर्षनिधा
न माधवराव ब
लाल मुख्य
प्रधान

आज्ञापत्र समस्त राजकार्य धुरंधर विश्वासनिधी राजमान्य राजश्री माधवराव पंडित प्रधान ताा मोकदम मौजे निरगुडी प्राा पुणें सुा सलास सितैन मया व अलफ मौजे मजकूर मुकासा पेशजी पासोन हुजरून जमाबाचे बेगमीस सरंजाम राजश्री विठोजी थोरात दिनकरराव यांजकडे आहे त्याप्रमाणे करार असे साल मजकुरी जफती केली होती ते मोकली करून आज्ञापत्र सादर केलें असे तरी तुम्ही यासी रुजू होऊन मौजे मजकूरचा अमल सितेनात तीर्थरूप राजश्री भाऊसाहेबी तह खेरीज सरदेशमुखी दरोबस्त आकारास दर सदे रुपये १८॥॥ पावणे अकोणीस प्राो करून दिले आहे त्याप्राो अमल सुरलीत वसूल देणें जाणिजे^१ छ ५ रमजान आज्ञाप्रमाण.

लेखन
सीमा

१ येथून अक्षर निराळे

प. क्र. ३२
सु. ११६३, रमजान ५

श्री

श. १६८५, चैत्र शु. ७
इ. १७६३, मार्च २१

श्री ॐ

राजाराम न
रपति हर्षनिधा
न माधवराव व
ल्लाळ मुख्य
प्रधान

आज्ञापत्र समस्त राजकार्य धुरंधर विश्वासनिधी राजमान्य राजश्री माधवराव पंडित प्रधान ताहा मोकदमानी मौजे भडकबोरी प्रां पुणे सुा सलास सितैन मया व अलफ मौजे मजकूर मुकासा पेशजी पासोन हुजरून जमावाचे वेगमीस सरंजाम राजश्री विठोजी थोरात दिनकरराव याजकडे त्याप्रां करार असे सालमजकूरी जती केली होती ते मोकली करून आज्ञापत्र सादर केले असे तरी तुम्ही यांसी रुजू होऊन मौजे मारचा अमल सितैनात तीर्थरूप राजश्री भाऊसाहेबी तह खेरीज सरदेशमुखी दरोबस्त आकारास दरसदे रुपये १८॥॥ पावणे अकोणीस प्रां करून दिल्या आहे त्या प्रां अलम सुरलीत वसूल दणें जाणिजे^१ छ ५ रमजान आज्ञाप्रमाण

लेखन
सीमा

१. येथून अक्षर निराळे.

प. क्र. ३३
सु. ११६३, रमजान ५ }

श्री

{ श. १६०५, चैत्र शु. ७
इ. १७६३, मार्च २१ }

श्री ०

राजाराम न
रपति हर्षनिधा
न माधवराव ब
लाल मुख्य
प्रधान

आज्ञापत्र समस्त राजकार्य धुरंधर विश्वासनिधी राजमान्य राजश्री
माधवराव पंडित प्रधान ता मोकदम मौजे भांवडी प्रा पुणे सुा सलास सितैन
मया व अलफ मौजे मजकुर मुकासा पेसजी पासोन हुजरून जमावांचे बेगमीस
सरंजाम राजश्री विठोजी थोरात दिनकरराव यांजकडे आहे त्या प्रो. करार असे
साल मजकुरी जफती केली होती ते मोकलीक करोन आज्ञापत्र सादर केले असे
तरी तुम्ही यांसी रुजू होवून मौजे मजकूरचा अमल सितैनात तीर्थरूप राजश्री
भाऊसाहेबी तह खेरीज सरदेशमुखी दरोबस्त आकारास दरसदे रुा १८॥।।
पावणे येकोणीस प्रो करून दिले आहे त्याप्रमाणे अमल सुरलीत वसूल देणे
जाणिजे १८ ५ रमजान आज्ञाप्रमाण

लेखन
सिमा

१ येथून अक्षर निराळे

प. क्र. ३४
सु. ११६४ रविलावल २३ }

श्री

{ श. १६८५, भाद्रपद व. ९
इ. १७६३, ऑक्टोबर १

श्री
शीवचरणी
तत्पर निळकं
ठ महादेवनि
रंतर

आज्ञापत्र राजश्री नीलकंठ महादेव ताा मोकदमानी देहाय
ताा सांडस

मौजे निरगुडी ताा हवेली

१ मौजे वालकी

१

१ मौजे तरडे

१ मौजे बोरी भडक

१ मौजे भावडी

४

प्रांत पुणे सुा आर्वा सितैन मया व आलफ देहाये मारची मोकासबाब
श्री विठोजी थोरात दिनकरराव यांजकडे होती त्याची जफती सालगुदस्ता
सरकारांत जाली आहे त्यास सालमारपासून पूर्ववत प्रमाणे मोकासबाब त्याजकडे
करार करून देऊन हे आज्ञापत्र सादर केले असे तरी मोकासबाबेचा वसूल
सालमार पासून सरकारचे नेमणुके प्राा मारनिलेकडे देत जाणे १ छ २३ रावल
मोर्ी सुद

मोर्तब

सुद

बार

१ येथून अक्षर निराळे

प. क्र. ३९
सु. ११६४, रमजान १

श्री

{ श. १६८५, फाल्गुन शु. ३
इ. १७६४, मार्च ९

राजमान्य राजश्री केशो गोविंद का।दार पो आकोले दी॥ कवीजंग गो
सेवक रघुनाथ बाजराव नमस्कार सु॥ आर्वा सितैन मया व आलफ पो
मारी निराला डोगर आहे तेथें कुरण आहे तें पेशजी पासून विठोजी थोरात
दिनकरराव याजकडे आहे त्यास तुम्ही अडथळा केला आहे याजकडे चालो देत
नाही म्हणून विदीत जाहलें त्याजवरून हे पत्र सादर केले असे तरी सदरहू
कुरण मार निलेकडे सुदामत प्रमाणे चालवणे नवीन कजिया न करणे जाणिजे
छ १ रमजान १ आज्ञाप्रमाण

लेखना
वधि

१ येथून अक्षर निराले

प. क. ३६
सु. ११६८, सफर १६ }

श्री { श. १६८९, आपाढ व. ९
इ. १७६७, जुलै १३

○ श्री ॐ

राघवचर-

णी तत्पर बाळा

जी माहादेव

नीरंतर

आज्ञापत्र राजश्री बाळाजी माहादेव ताा माणकोजी पाा मोकदम मौजे वीरगाव पाा अकोले सु॥ समान सितैन मया व अलफ राजश्री विठोजी थोरात दिनकराव यानी विदित केले कीं मौजे मजकूर येथील गढी श्रीमंतानी आपणास दिल्ली आहे दहा पंधरा वरसे त्या गढीत आपण राहातो गढीची बऱ्हामत आपण केली आहे गढीवर सरकारचा झेंडा लाविला आहे ऐसे असतां आली माणकोजी पाा याने लबाडी करून आपली गढी खाली करून द्या म्हणतो तर ये विसी त्यास ताकीद जाली पाहिजे म्हणोन त्यावरून हे आज्ञापत्र सादर केले असे तर सरकारातून मशारनिलेस ते गढी दिल्ली त्यावरून त्या गढीवर सरकारचा झेंडा लावून हे तेथें राहातात गढीची बऱ्हामत यानी केली आहे ऐसे असता गढी खाली करून द्या म्हणतोस हे गोष्ट कार्याची नाही मशारनिले हली पेशजीपासून त्या गढीत राहत आले आहेत त्या प्रो राहातील त्यासी कोणही गोष्टीची हिक हरकत न करणे येविसी फिरोन बोभाट येवू न देणे जाणिजे १८ १६ सफर

मोर्तब

सुद

वार

प. क्र. ३७
सु. ११७३, जिल्हेज १९

श्री { श. १६९४, फाल्गुन व. ६
इ. १७७३, मार्च १३

श्री ○

राजाराम नरप
ति हर्ष निधान नाराय
णराव बल्लाळ मु
ख्य प्रधान

आज्ञापत्र समस्त राजकार्य धुरंधर विश्वासनिधी राजमान्य राजश्री नारायणराव पंडित प्रधान ताा मोकदम भौजे इदुरी ताा हवेली पाा आकोले सरकार सगमनेर सु॥ सलास सैबैन मया व आलफ विठोजी थोरात दिनकरराव याजकडे मौज मजकूर येथील मुकास बाबेचा अमल हुजरून पेशजी पासून होता त्याजवरी सनसितेनात जागीर बावती व सरदेशमुखीचा अमल दरोबस्त फौजेस सरंजाम करार करून दिला होता त्यास ते मृत्यू पावले सव्व त्याचे पुत्र अनंदराव थोरात दिनकरराव याजकडे पेशजी प्रमाणे फौजेचे बेगमीस माजे मजकूरचा दरोबस्त अमल करार करून दिल्या असे तरी मारनिलेसी रुजू होऊन जागीर व बावती व सरदेशमुखी व मुकासा दरोबस्त अमल वेठवेगार व फडफर्मास व किल्याचे खरीदी व पागाचे गवत देखील याचा कुल अमलचा वसूल सुरलीत दंत जाणीजे छ १९ जिल्हेज १ आज्ञाप्रमाण

लेखन
सीमा

१ येथून अक्षर निराळे

फ. क्र. ३८
सु. ११७३, जिल्हेज १९.

श्री { श. १६९४, फाल्गुन व. ६
इ. १७७३, मार्च १३

ॐ श्री ॐ

राजाराम नरप
ति हर्षनिधान नाराय
णराव बल्लाळ मु
ख्य प्रधान

आज्ञापत्र समस्त राजकार्य धुरंधर विस्वासनिधी राजमान्य राजश्री नारा-
यणराव पंडित प्रधान ता मोकदम मौजे डोंगरगांव ता रुमणवाडी पो आकोले
सरकार संगमनेर सुा सलास सवैन मया व अलफ विठोजी थोरात दिनकरराव
याजकडे हुजरून पेशजी पासून मौजे मजकूरचा मुकासा होता त्याजवरी सन
सितैनात कवीजंग किलेदार माजी किले अमदानगर याजकडे व गुलाम
मोहिदीन खान याजकडे पा मजकूर पैकी मुकाशासुधा गाव दिले तेथील
मुकाशाचा ऐवज मार निलेचा गेला त्या ऐवजी बालाजी माहादेव सुभेदार प्रांत
गंगथडी याणी मौजे मजकूर पैकी जागीर निमे व बावती व सरदेशमुखी
दरोबस्त अमल करार करून देऊन सुभाचे पत्र करून दिले आहे त्यास साल
मजकुरी विठोजी थोरात मृत्यू पावले सबब त्याचे पुत्र आनंदराव थोरात
दिनकरराव याजकडे पेशजी प्रमाणे मौजेचे बेगमीस मौजे मजकूरची जागीर
निमे व बावती व सरदेशमुखी व मुकासा दरोबस्त अमल करार करून दिला
असे तरी मारनिलेसी रुजू होऊन सदरहू अमल सुरलीत देत जाणे जाणीजे
छ १९ जिल्हेज १ आज्ञाप्रमाण

लेखन
सीमा

१ येथून अक्षर निराळे

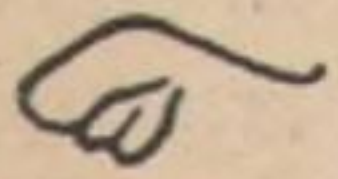
प. क्र. ३९
सु. ११७३, जिल्हेज १९ }

श्री

{ श. १६९४, फाल्गुन व. ६
इ. १७७३, मार्च १३

श्री ०

राजाराम नरप
ति हर्षनिधान नाराय
णराव बल्लाळ मु
ख्य प्रधान

मो अनाम देशमुख व देशपांड्ये पो आकोले सरकार संगमनेर

यांसी नारायणराव बल्लाळ प्रधान सु॥ सलास सबैन मया व आलफ पो मजकूर
येथील गजूर तरफ खेरीज करून मोकाशाचा अंमल हुजूरून पेशजीपासून
विठोजी थोरात दिनकरराव याजकडे फौजेचे बेगमीस सरंजाम चालत होता
देह ७२ बाहात्तर कलमे गावचा मोकासा याची बयान

१ पो मजकूर पो देहे ७२ पो वजा कवीजंग किलेदार यानी किले
आमदानगर याजकडे मोकाशासुधा गाव दिले देहे २७ बाकी देहे
४५ पचेतालीस येथील खेरीज सरदेशमुखी करून दरोबस्त आकारास दरसदे
रुपये १८॥॥ प्रमाणे मोकाशाचा अमल पावणे एकूणीस पो कलम

१ कवीजंग माजी किले आमदानगर यास पो मजकूर पो देहे २७
सतावीस मुकाशासुधा दिले सबब मुकाशाचे मुबदला मारनिलेस पेशजी
सन सितेनात गाव दिले तेथील अंमल

२ मौजे वीरगाव मौजे इदुरी पो मजकूर या हरदु गावचा जहागीर
बाबती सरदेशमुखीचा अंमल

१ मौजे डोगरगांव पो मजकूर येथील जहागिरी पो निमे व बाबती
सरदेशमुखीचा अंमल

३

तीन गांवचा सदरहु अमल कलम

२

येणेप्रमाणे कलमे दोन पो पंचेचाळीस गांवचा मुकासा व तीन गांवचा
सदरहु अमल होता त्यास मारनिले मृत्यू पावले सबब त्याचे पुत्र राजश्री
आनंदराव थोरात दिनकरराव याजकडे पूर्ववतप्रमाणे फौजेस सरंजाम करार
करून हे सनद सादर केली असे तरी यासी रुजू होऊन सदरहु प्रमाणे
अमलाचा वसूल सुरलीत देणे जाणीजे छ १९ जिल्हेज आज्ञाप्रमाण

लेखन
सीमा

प. क्र. ४०

सु. ११६९, सफर २९

}

{ श. १६८६, भाद्रपद शु. १
इ. १७७४, ऑगस्ट २८

श्रीवरदे

वे राजश्री आत्माराम भट विन आनंद भट धर्माधिकारी जोशी का नासिक प्रां नगर..... चरणरज विद्यार्थी विठोजी राजे थोरात दिनकरराव, दंडवत विनंती की क्षेत्र मारीचे उपाध्येपण पूर्वापासून वडीलाचे वडील तुमचे आहेत हालीही तुम्हास आपण दिवले आपेल वंशीचे कोणी क्षेत्रास येतील तीर्थ मारी तुम्हास पुजितील व प्रतीवरशी वरशासन रूा २५ पंचवीस व दाणे सोलले कैली खंडी १ येक प्रती वरशी पावते करून देऊ लिहिले सही मिति सके १६८६ तारणनाम सवळरे भाद्रपद सुद १ मंगलवार हे लिहिले सही बीणा सखो देवाजी दि॥ राणोजी देवकर (असल मोडीची नकल)

श्री

शाहू नरप

.....

.....

[श्री क्षेत्र नाशिकचे तिर्थोपाध्याय वे. रा. रा. कृष्णाजी बालाजी प्रभू धर्माधिकारी यांचेकडील अस्सल जुन्या वहीतील उतारा. ('वही ४५ पंचेचालोसावी आत्माराम प्रभूंची') या वहीत पान ७ वर हा उतारा आहे. मोडी लिपीत लिहिलेल्या या लेखाचे खाली डाव्या कोपऱ्यात विठोजी थोरातांचा शिक्का आहे. पुढे खाली देवनागरी लिपीत त्यांची नेहमीप्रमाणे वंशावळी दिली आहे.

शिक्क्यास शाई जास्त लागल्यामुळे सर्वच अक्षरे स्पष्ट वाचता येत नाहीत परंतु 'श्री शाहू' येवढी अक्षरे वाचता येतात. इतर अस्पष्ट दिसतात. सदर पुस्तकात इतरत्र छापलेल्या थोरातांचे पत्रातील शिक्का व हा शिक्का याचा बाह्यात्कारी आकार सारखाच आहे. मजकुरात फरक आहे आणि तो असलाच पाहिजे.]

प. क्र. ४१
सु. ११७८, जमादिलाखर १७

श्री

{ श. १६९९, आषाढ वा।३
इ. १७७७, जुलई २३

○ श्री ~

राघवचर

णी तत्पर बाळा

जी महादेव

नीरंतर

आज्ञापत्र राजश्री नरसिंगराव बलाल ताा मोकदम मौजे कलस बु ॥ व
मौजे नंवाबपूर व मौजे हिवर व मौजे चिखली पो आकोले निा गुलाम बदयुदी
खान सुा समान सबैन मैया व आलेफ रो आनंदराव थोरात दिनकरराव मोकाशी
पो मजकूर यांनी येऊन विदीत केले की सदरहु गांवचा मोकास बाबेचा हिा
सरकारचे तह प्रो देत नाहीत याकरिता गावास ताकीद करून सरकारचे
सनदेप्रो आमचा हिा आम्हास देवावा म्हणौन त्यावरून हे पत्र सादर केले
आसे तर सरकारचे सनदेप्रो दरसदे रुपये पावणे अकूणवीस मोकासी यासी
आकाराप्रो हिस्सेरसी दसाल दरसाल देत जाणे जाणीजे छ ११ १ जाखर
मोर्तबसुद

मोर्तब

सुद

१ येथून अक्षर निराळे

प. क्र. ४२ } श्री { श. १७००, आषाढ शु॥ ८
सु. ११७९, जमादिलाखर ७ } { इ. १७७८, जून २

○ श्री ~

राघवचर

णी तत्पर बाळा

जी माहादेव

नीरंतर

आज्ञापत्र राजश्री नरसिंगराव बलाल ताा मोकदम मौजे समसेरपूर पाा अकोले सुा तिसा साबेन मया व अलफ मौजे मार येथील मोकासी याचे सिपाई कामाकाजास राजश्री अनंदराव थोरात दिनकरराव याजकडील येत असतो त्यासी तुम्ही कजीहा खटखट करिता म्हणोन विदीत जाहाले ऐसीयास मोकासी याकडील सिपायासी खटखट करत याचे प्रयोजन काय जो जाबसाल करणे तो मोकासीयाकडे जाऊन करावा याउपरी हे आज्ञापत्र सादर केले असे तरी मोकासीयाकडील सिपायासी कजीया केली यापरी छीन कार्यास येणार नाही. सालाबाद मोकासी यांचा अमल सुरलीत चालत आल्या प्रोा देणे येविसी फिरोन बोभाट आलीया कार्यास येणार नाही जाणीजे छ ७ १ जमादिलाखर मोर्तबसुद

मोर्तब

सुद

प. क्र. ४३
सु. ११८४, रजब

श्री

{ श. १७०६, ज्येष्ठ वा। ४
{ इ. १७८३, जून १८

श्री
राजाराम चर
णी तत्पर विठो
जी सुत अनंदराव
थोरात दिनकर
राव

अजसर सुभा राजश्री अनंदराव थोरात दिनकरराव ताा मोकदम मौजे देव-
गाव ताा पावल सुा सन आर्ध समानीन मया व अलफ मौजे मार ची कमावीस
राो अनंदराव जीवाजी याजकडे दिल्ली त्याजकडे मोकास बाबेचा अमल
सुरलीत न पावीले आलीकडे दाहापाच साले निखालस अँवज तुम्हाकडे राहून
गेला जमा वसूल न जाले त्याचा फडशा हली करून घेतला पाहिजे बदल
तुम्हांकडे हे पत्र सादर केले आसे तर मोकासबाबेचा हिसेब अनंदराव जीवाजी
याजकडे जमा वसूल करून दिलहा अलीकडील असेल तो व पेशजीचे
जमा वसूल घेऊन बाफगावचे मुकामी येणे अँवज तुम्हाकडून येणे तो
सरकारात सुभेदाराकडे द्याव' लागतो तर हिसेब घेऊन जलद येणे जाणाजि
१ छ १७ माहे रजब

मोर्तब
सुद

१ येथून अक्षर निराळे

प. क्र. ४४
सु. ११८४, जिल्हाद ९ }

श्री

{ श. १७०५, अश्विन ११
इ. १७८३, आक्टोबर ६

राजश्री आनंदराव थोरात दिनकरराव गोसावी यांसी अखंडीत लक्ष्मी आलंकृत राजमान्य राजश्री स्नेहा तुकोजी होलकर रामराम विनंती उपर रा मानसींग धुणे यांचा कर्जाऊ ऐवज येणे होता त्याचा हवाला तुम्ही रा माहादाजी आनंत सहस्त्रबुधे यांचा दिल्हा त्यानी तीन हप्ते करून दस्ताऐवज यांसि लिहून दिल्हा हाते होऊन गेले आसीता सहस्त्रबुधे मशारनिले यानी ऐवज धुणे याजला न देता तोंड चुकावीत फिरतात म्हणोन येथे विदीत जाले त्यावरून हे पत्र लिा आसे तरी आतःपर तुम्ही पंत मशारनिले यासी हप्ते बंदीचा ऐवज न देता धुणे मशार निलेचेच पदरी घालणे रा छ ९ जिलकाद सुा आर्वा समानीन मया व आलेफ १ बहुत काय लिहिणे हे विनंती.

मोर्तब

सुद

(मागील बाजूस शिक्का)

श्री

म्हाळसाका

त चरणी तत्प

र मल्हारजी सू

त तुकोजी हो

ळकर

१ येथून अक्षर निराळे

प. क्र. ४५
सु. ११८७, जिल्हेज १ }

श्री

{ श. १७०८, आश्विन शु॥२
इ. १७८६, सप्टेंबर २४

श्री

राजाराम चर
णी तत्पर विठो
जी सृत अनंदराव
थोरात दिनकर
राव

अजसर सुभा राजश्री अनंदराव थोरात दिनकरराव ताा मोकदम मौजे तेजेवाडी ताा हवेली प्रांत जुन्नर सुा सन सवासमानान मया व अलफ मौजे मजकुरच्या मोकासी यासी कमावीस पेशजी राजश्री अनंदराव जीवाजी याजकडे होती त्याच्या सालातील या दिवस पावेतो हिसेव होऊन बाकी निघल तिचा फडशा करून घेणे व पुढे कामाचा बदोबस्त जाला पाा म्हणून रो यादो गणेश कारकून पाठवले आहेत यासी रुजू होऊन मागील राहिल्या रुपयाची बाकी निघेल ती देणे व पुढे सालमारचा वसूल मागील सालाचा जमावसूल करून हिसेवाच्या रुई फडशा करून देणे जाणिजे छ १ जिल्हेज

मोर्तब

सुद

प. क्र. ४६
सु. ११८८, सावान २१ }

श्री { श. १७०९, ज्येष्ठ व ॥ ९
इ. १७८७, जून ८

○ श्री ~

राजा शाहूनर
पती हर्ष नीधा
न माधवराव ना
रायण मुख्य
प्रधान

आज्ञापत्र राजश्री पंतप्रधान ता मोकदम मौजे तेजेवाडी ता हवेली प्रां.
जुन्नर सुहूर सन समान समानीन मया व आलफ मौजे मजकूर येथील मुका-
शाचा अमल राजश्री अनंदराव थोरात दिनकरराव यांजकडे फौजेचे बेगमीस
सरंजाम हुजरुन पेशजी पासोन चालत आहे त्यास कचे आकारास खेरीज
सरदेशमुखी करून दरसदे रु॥ १८॥ पावणे एकोणीस प्रो द्यावे असा तह
मुकास बाबेचा सरकारातून पेशजी करून दिल्या आहे त्याप्रो हीसा द्यावा तो देत
नाही म्हणून हुजूर विदीत जाहाले त्याजवरून हे आज्ञापत्र सादर केले असे तरी
मौजे मजकूरचे मोकाशाचा हिंसा कचे आकारा बमाजिवतह प्रमाणे सुरलीत
देत जाणे जाणीजे छ २१ सावान आज्ञाप्रमाण

३१

लेखन
सीमा

१ येथून अक्षर निराले

प. क्र. ४७

सु. ११८८, सावान २१

श्री

{ श. १७०९, उषेष्ठ व ॥ ७
इ. १७८७, जून ८

○ श्री

राजा शाहू नर
पती हर्ष नीधा
न माधवराव ना
रायण मुख्य
प्रधान

आज्ञापत्र राजश्री पंतप्रधान ताा मोकदम मौजे कान्हेवाडी ताा चाकण
प्रो जुन्नर सुा समान समानीन मया व अलफ मौजे मार येथील मोकाशाचा
अमल राजश्री अनंदराव थोरात दिनकरराव यांजकडे फौजेचे वेगमसि सरंजाम
हुजरून पेशजी पासून चालत आहे त्यास कचे आकारास खेरजि सरदेशमुखी
करून दर सदे रु॥ १८॥ पावणे येकोणीस प्रमाणें द्यावे असा तह
मोकासबाबेचा सरकारातून पेशजी करून दिल्ला आहे त्याप्रमाणे हिसा असावा
तो देत नाही म्हणून हुजूर विदीत जाहाले त्याजवरून हे आज्ञापत्र सादर केले
असे तरी मौजे मारचें मोकाशाचा हिसा कचे आकारास बमोजीब, तहाप्रमाणे
सुरलीत देत जाणें जाणीजे छ २१ सावान आज्ञाप्रमाण

लेखन
सीमा

१ येथून अक्षर निराळे

प. क्र. ४८
सु. ११८८, सावान २१ }

श्री

{ श. १७०९, ज्येष्ठ वा। ७
{ इ. १७८७, जून ८

राजश्री तुकोजी होळकर गोसावी यांसि सकल गुणालंकरण
अखंडीत लक्ष्मी आलंकृत राजमान्य स्नो माधवराव नारायण प्रधान अशीर्वाद
उपरी येथील कुशल जाणोन स्वकीये कुशल लिहीत जाणे विशेष जे
लाखणगाव ता पावल प्रां जुन्नर येथील मोकाशाचा अंमल राजश्री अनंदराव
थोरात दिनकरराव यांजकडे फौजेचे बेगमीस सरंजाम हुजरून पेशजी पासून
चालत आहे त्यास कचे आकारास खेरीज सरदेशमुखी करून दरसदे रु॥
१८॥ पावणेयेकोणीस प्रो रयेतीपासून घ्यावे असा तह मुकास बाबेच
सरकारांतून पेशजी करून दिलहा आहे त्या प्रो हीसा द्यावा तो देत नाही
म्हणून हुजुर विदीत जाहालें त्याजवरून हे पत्र तुम्हास लिहीले असे तरी

○ श्री ~
राजा शाहू नर
पती हर्ष नीधा
न माधवराव ना
रायण मुख्य
प्रधान

तुम्ही मौजे मजकुरास ताकीद करून
मोकाशाचा हिंसा कचे आकारा
बेमोजिब तहप्रमाणे सुरलीत देवणे
जाणीजे १८ २१ सावान सु॥ समान
समानीन मया व अलफ बहुत काय
लिहीणे हे असीर्वाद

लेखन
सीमा

१ येथून अक्षर निराळे

प. क्र. ४९
सु. ११८८ सावान २१

श्री { श. १७१० वैशाख वा। ८
इ. १७८८ मे २८

○ श्री ~
राजा शाहू नर
पती हर्ष नीधा
न माधवराव ना
रायण मुख्य
प्रधान

आज्ञापत्र राजश्री पंत प्रधान ता मोकदम मौजे वालकी ता सांडस
प्रां पुणे सुा समान समानीन मया व अलफ मौजे मजकूर येथील मोकाशाचा
अंमल राजश्री अनंदराव थोरात दिनकरराव याजकडे फौजेचे वेगमीस सरंजाम
हुजरून पेशजीपासून चालत आहे त्यास कचे आकारास खेरीज सरदेशमुखी
करून दरसदे रुपये १८॥ पावणे येकोणीस द्यावे असा तह मुकास बाबेचा
सरकारातून पेशजी करून दिलहा आहे त्याप्रमाण हिंसा द्यावा तो देत नाही
म्हणोन हुजूर विदीत जाहाले त्याजवरून हे आज्ञापत्र सादर केले असे तरो
मौजे मारचे मोकाशाचा हिंसा कचे आकारा बमोजीबतह प्रमाणे सुरलीत देत
जाणे 'जाणीजे छ २१ सावान आज्ञाप्रमाण.

लेखन
सीमा

१ येथून हस्ताक्षर निराळे.

प. क्र. ५०
सु. १२०० रज्जव १

श्री { श. १७२१ मार्गशीर्ष शु॥३
इ. १७९९ नोव्हेंबर २२

श्री
ज्योति स्वरूपच
रणी तत्पर माहाद
जी सूत दवलतरा
व शिंदे निरंत
र

अज सुभा राजश्री दौलतराव शिंदे ताा मोकदमानी मौजे वडनेरे ताा गांजीभोयरे प्रां जुनर सुा मयातेन आलेफ मौजे मारकडे राा आनंदराव थोरात दिनकरराव याच्या मोकाशाचा अँवज बलवंतराव गोपाल व बालाजी जनार्दन व बाजी कृष्ण याच्या अमलाखाली राहिला आहे तो अँवज अमलदार घेऊन गेले म्हणोन लबाड्या करितां आणि अँवजाचा सुरलीत फडशा करीत नाही म्हणोन विदीत जाले त्याजवरून हे ताकीद सादर जाली आसे तरी दिनकरराव याच्या अँवजाचा मार्गाल फडशा करून देऊन पुढे आमल सुरलीत देत जाणे फिरोन बोभाट आल्यास कार्यास येणार नाही सदरहू अँवज दिनकरराव यांनी राा आनंदराव बाजी कादार याजकडे देविला आहे तरी तुम्ही बाकीसुद्धा अँवजाचा फडशा करून देणे छ २१ १ रजव मोर्तवसुद

मोर्तव
सुद

१ मोर्तवसूद हस्ताक्षर अधिक गर्द शाईने वेगळ्या वळणाचे आहे.

प. क्र. ५१
सु. १२०० रजब १

} श्री {

श. १७२१ मार्गशीर्ष शु॥ ३
इ. १७९९ नोव्हेंबर २९

श्री
ज्योतिस्वरूपच
रणी तत्पर महाद
जीसुत दवलतरा
व शिंदे निरंत
र

अज सुभा राजश्री दौलतराव सिंदे ताा मोकदमान मौजे भावडी ताा
सांडस प्रां पुणे सुहूर मयातेन व आलेफ मौजे मजकुराकडे राजश्री आनंदराव
थोरात दिनकरराव याजकडील मोकासबाबेचा ऐवज पाच सात वर्षे देत नाही
वटाईकरिता म्हणोन विदीत जाले ल्यावरून ही ताकीद सादर केली आसे
तरी मौजे मजकूरचा मोकासबाबेचा ऐवज आनंदराव बाजी कादार याजकडे
देविला आसे तरी सदरहू औवजाचा फडशा वाजवीचे रुईने करून देणे
दिकत केल्यास स्वार पाठविले जातील येविसी फिरोन बोभाट आल्यास
कार्यास येणार नाही जाणिजे छ १ रजब १ मोर्तबसुद

मोर्तब
सुद

१ येथून हस्ताक्षर निराळे.

प. क्र. ५२ } श्री { श. १७५७ आश्विन वा। ८
सु. ११२६ जमादिलाखर २२ } इ. १८३५ आक्टोबर १५

राजश्री मुलजीशेटभाईजी मामलेदार ताा आकोले गोसावी थांसी

 अखंडीत लक्ष्मी आलंकृत राजमान्यस्नो येशवंतराव थोरात

दिनकरराव जाहागीरदार ठाणे वीरगाव रामराम विनंती येथील कुशल ताा आश्विन वा। ८ पावेतो वर्तमान यथास्थित आसे विशेष आपण पत्र पाठविले ते पावले पत्री मजकूर की इनामी सरंजामी गाव दुमाले जागीरदार याजकडे चालत आहेत त्याचे संपादकाचे नाव वगैरे प्रकरणी नमुन्याप्रो तक्ता करून पाठवणे- विसी सरकारचे पत्र फार निकडीचे आले आहे तरी आपले संपादकाचे नाव सनदपत्र आसल ती घेऊन यावे त्यास आमच डोले दुखू आले आहेत याज- करिता दोन दिवस अवकाश आहे आमाचा आराम जाला म्हणजे भेटीस येतो संपादकाचे नावाची यादी अलाहिदा पाठविली आहे पावेल कलावे बहुत काय लिहीणे लोभ करावा ही विनंती

यादी येशवंतराव थोरात दिनकरराव जागीरदार मौजे वीरगाव मुा सन १२४५ फसली आमचे सरंजामाचे संपादकाचे नावाचा तपशील.

- १ मुख्य शेकोजी थोरात दिनकरराव त्यांचे पुत्र
- १ विठ्ठलराव थोरात दिनकरराव त्यांचे पुत्र
- १ अनंदराव थोरात दिनकरराव यांचे पुत्र
- १ येशवंतराव थोरात दिनकरराव हली वहिवाट चालत आहे

येणेप्रो पेशजीपासून वहिवाट चालत आली आहे

प. क्र. ५३
रविलाखर २३ }

(सदरचे पत्र अपूर्ण आहे - वरील मजकूराचा तुकडा अद्याप मिळालेला नाही. पत्राचा फक्त अर्धा तुकडा मिळाला आहे.)

स्त पाा मजकूर पो कवीजंग बहादर नगरकर याजकडे देखील मुकासबाब सरंजाम करार करून गाव दिले तेथील मुकासबाबेचे अवजी सदरहू दोन्ही गाव याजकडे सरंजाम करार करून देऊन हे सनद सादर केली असे तर सदरहू दोन्ही गावचा बाबती सरदेशमुखीचा व जाहागिरीचा आमल दरोबस्त देखील वेठवेगार व फडफर्मासी व किल्याचा खरिदी व पागाचे गवत याचा अमल याजकडे देत जाणे तुम्हास मजुरा पडेल ^१ जाणिजे छ २३ राखर आज्ञाप्रमाण

लेखन
सीमा

वीरगांवची वगैरे विठोजी थोरात
यास सनद

१ येथून हस्ताक्षर निराले.

प. क्र. ५४

श्री

तारीख महिना वगैरे नाही.

राजश्री माहादाजी आंबाजी यासि आज्ञा केली ऐशीजे पाा अंकोल खास सरकार संगमनेर सेखोजी थोरात दिनकरराव याजकडे सरंजामाचे बेगमीबदल दिलहा आहे त्यास ते ज्ञात जाहाले हाली त्यांचे पुत्र राा विठोजी थोरात याचे चालवणे स्वामीस अवश्यक आहे पाा मजकुरी दाभाडी याकडून खलेल जाहली आहे म्हणून विदीत जाहले याकरिता हाली राजश्री पंतप्रधान यांस आज्ञापत्र सादर केले असे तरी तुम्ही पंडित मशारनिलेस सांगून पाा मारास ताकीद करून यांचा अमल सुरलीत चाले ते गोष्टी करणे स्वामिस अगत्य जाणून लिहिले असे हर एकवीसी याचे साहित्यास अगर चालवावयास अंतर न करणे 'बहुत काय लिहिणे

(पत्रातील 'बहुत काय लिहिणे' हे हस्ताक्षर शाहू महाराजांचे असावे)

१ येथून हस्ताक्षर निराळे.

प. क्र. ५५

तारीख महिना वगैरे नाही.

(जुना अस्सल शिक्का फाटलेला असून त्यातील एकदोन अक्षरेच शिल्लक राहिली आहेत. सुरवातीचे मजकूरावर 'इनाम कमिशन बी' असा इंग्रजी गोल शिक्का आहे. मोठ्या ठश्याचा ३०७९८ असा नंबर कागदाचे सुरवातीस मजकूरावर व कागदाचे मागील बाजूस मजकूराखाली दिलेला आहे)

अज्ञापत्र राजश्री बापूजी श्री - -
 ता संताजी व फेगोजी (पा) टी (ल) थो
 रात मौजे पीपलगांव त - -
 सुा खमस अशरीन मया अलफ
 अर्जदास्त पाठविली ते पावले वर्तमान
 विदीत जाले पा लखमोजी थोरा
 त गांवास आले आहेत त्यांनी - -
 - -पत्री साठी कटकट मांडली अ- -
 - -हे दिवस पेरणाचे या दि- - -
 - -ची खटखट केली या - - -
 - - वाणी होते असे नाही अ - -
 आपली नांदणूक गांवकरी - - तना
 ही याउपरी आज्ञा कराव - -
 केली पाहिजे म्हणून लिहीले त्यावरून ल
 खमोजी थोरात यास ताकीद पत्र
 - - ले तुा पाठविले आहे या उ - -
 - - सी खटखट करणार ना (नाहीत)
 वी नवी कुले येतील त्यास - -
 नवगावची कुले - -
 दी - - - -

(मागील बाजूस) - - -

का - - -

नाही फ - -

लपा लखमोजी थोरात

ताकीद पत्र लिहिले आहे याउपरी

ते तुम्हास सेव पत्री - -

ट करणार नाहीत तुम्ही गावीची

लावणी करून कीर्दी आवादाना करणे

पेस्तर सराईस दिवाली दसरा - -

ली यावरी तुम्हास हुजूर अ - -

- - जी पगडा यास हुजूर

- - गोत देऊन गोत मु - -

- - राव त्याची काजिया - -

ला जाईल तुम्ही गावीची लाव

णी करून सुखरूप - -

- - वले

मोर्तब

सुद

30798

(इंग्रजी शिक्क्याखाली थोडा मोडी मजकूर व शेवटी १८९६ असे लिहीले आहे. हा मजकूर नंतरचा इनाम कमिशनच्या वेळचा असावा.)

सदरचा कागद वाळवे येथे गेलो असता उपलब्ध झाला.